

S'ull de Sol

Revista cultural d'Alaior

Juliol 2020 | Núm. 359

2 €

DL: ME 407-1990

EN CULTURA, MILLOR UNA
PROGRAMACIÓ COMPARTIDA

841.000 € QUE NO
ANIRAN AS CONVENT

PERSONES AMB CRITERI:
AMADOR ALZINA

UN ABOCAMENT INCONTROLAT
COLAPSA LA DEPURADORA

S'Ull de Sol

Juliol 2020 · Edició núm. 359

32 pàgines · Tiratge 1100 exemplars

Coordinador: Miquel À. Marquès

Administrador: Josep LL. Andreu

Equip de redacció: Paco Mercadal,
Pere Gomila, Anselm Barber,
Josep LL. Andreu, Maca Ramos.

Muntatge: Joan Barber Palliser

Col·laboradors: Pere Reure,
Miquel À. Limón Pons, Antoni Gómez
Jaume Cardona "Tanus", Llorenç Pons,
Blanca Ripoll, Quico Sintès, Pep Gómez,
Enrique Cuadra, Francesc Ximenes,
Bep Meler, Marga Juanico, Núria Pons,
Jordi Odrí, Mandy Tuckett

Fotografies:

Redacció, Manolo Barro, Foto Nueva,
Joan Florit

Correcció lingüística:

Pere Gomila i Paco Mercadal

Disseny gràfic: Redacció

Publicitat: Ramon Babot

a/e: publicitatsulldesol@gmx.com
Publicitat MatasRepartidors: Josep LL. Cardona,
Pura Mercadal PonsEdita S'Ull de Sol, Associació Cultural
Carrer des Forn, 9
07730 ALAIOR (MENORCA)
a/e: sulldesol@yahoo.es
sulldesol@gmail.comIMPREMTA: J. PONS
Cra. Nova, 137 - Alaior
DL ME 407 - 1990S'Ull de Sol s'edita amb la col·laboració
parcial de l'Ajuntament d'Alaior, del
Consell Insular de Menorca i Direcció Gral.
de Política Lingüística del Govern BalearConsell Insular
de Menorca

Francesc Sintès Ximenes

L'Intocable

Fa unes dècades, la gent que assistia als combats de boxa que s'oferien al Luna Park de Buenos Aires, van veure créixer un mite. Niccolino Loche era diferent de qualsevol adversari. Pràcticament no es movia per defensar-se. Era tan ràpid a moure el coll que tocar-li les galtes esdevingué una proesa. Eren els anys de la sèrie televisiva dedicada a enaltir la incorruptibilitat dels homes d'Eliot Ness, aquell grupet d'herois que va fer net Chicago i va treure de circulació Al Capone, així que Niccolino Locche va acabar amb el sobrenom d'El Intocable. Qui veu els vídeos que se'n conserven, ho entén. Niccolino deixava l'adversari rebentat amb aquella manera d'oferir-li la cara que maldava per inflar-li i fallar un cop rere l'altre. Només Antonio Cervantes, el gran Kid Pambelé, el va guanyar per KO i ho va fer en el segon combat i perquè Niccolino, des que va tocar el cel, es va deixar anar. Però no va ser aquest qui va acabar amb el mite, sinó un emèrit nascut a Roma, criat a Estoril i amant dels diners, de les armes i de les fembres, que porta el cognom de Borbó, encara que hauria de dur el de Puigmoltó, el militar valencià que li va transmetre —segons tots els historiadors— els gens per línia paterna a través de la matriu de la seva rebesàvia Isabel II, casada per obligació amb un cosí que fugia quan veia una dona. El veritable Intocable era l'emèrit Joan Carles i no Niccolino.

Joan Carles Puigmoltó (Borbó), gràcies a la interpretació esbiaixada d'alguns jutges del Tribunal Constitucional, podia fer el que li rotés, era irresponsable, intocable, però «tocón». I açò no és tot, també provenia d'una família ensinistrada a viure com ell i a tocar tant com ell, amb la gloriosa excepció de Carles III —diuen que va ser un bon monarca a qui les elits van tallar la cresta just de posar els peus a Madrid, ja que provenia de Nàpols i era el monarca d'aquelles terres— i també amb la d'Isabel II, a qui podríem qualificar com la Molt Fitorada, una versió femenina de la família, que va ser companya de jocs sexuals de molta gent que pasturava per la Cort.

Personalment no som gaire antimonàrquic. Fins i tot hi ha monarquies que m'estiren —l'espanyola no n'és el cas—. Els reis duen massa problemes. Qui llegendesqui de tant en tant l'Antic Testament veurà que quan el poble d'Israel —fins aleshores dirigit per jutges, uns personatges que no tenien res a veure amb el trio AEA: Lamela, Llarena i Marchena— va demanar a Déu tenir un rei per no ser diferent del seus veïns, el Creador, a través del profeta Samuel, li va dir que s'equivocava. Tanmateix, a través del sistema d'insaculació els va regalar Saül, que en hebreu significa quelcom com Reclamat, cosa que el posa a l'alçada de Ferran VII el Desitjat, una de les pitjors peces que han ocupat el tron espanyol. Saül va ser rei, però no pare de reis, ja que el seu substitut fou el millor amic del seu fill Jonatan, David. David va ser un rei tan venerat que encara n'és, malgrat que va cometre barrabassades de tota mena. El rei era feble perquè era humà, però va saber demanar perdó, no en tornar d'una cacera d'elefants, sinó en ser responsable de la mort del marit de la dona que estimava per llevar-lo d'enmig. Reis són reis.

Que sigui irresponsable dels actes que sanciona, atès que ho fa per obligació, és més que comprensible, però que pugui fer el que li rota és inadmissible. Imaginem-nos que condueix torrat a 300 per km/h i arran d'aquest fet perd la vida una persona que circulava de manera legal. Ha de ser intocable? I ha de poder desentendre's dels fills extramaritals que hagi tingut? I s'ha de poder inflar les butxaques perjudicant els seus súbdits? Honestament pens que quan hi ha perjudicats no té dret a passar per sobre la gent. Si no n'hi ha és una altra cosa. Vull dir que puc entendre que assistesqui a una missa negra amb un exministre que veu dimonis arreu sense més advertiments que els del Vaticà i gràcies. Però tot té un límit.

PS: Felicita l'alcalde d'Alaior per haver exposat al balcó certa bandera, tot i que açò el podria inhabilitar! Chapeau! Un tal Torra va fer el mateix i encara corre.

Redacció

Editorial

Què ens passa als alaiorencs? L'exemple del vídeo de l'A. de Comerciants

A la revista ens hem d'ocupar un cop més d'una altra pèrdua important per al poble, l'enèsima del Convent. Ara cauen els 841.000 € de la ecotaxa per adquirir els immobles privats pendents. Però també ens hem de tornar a ocupar del retard en la tramitació de l'electrificació de la Trotxa 2. I torna a venir una altra època de vaques flaques, i en les grasses no hem aclarit cap de les dues coses, ni el pla general, ni el centre de salut, ni d'altres. Arribam tard i malament als projectes de poble fonamentals.

No ens adonam d'un fenomen perillós del qual som responsables el conjunt dels ciutadans, tots, més que no els polítics, i que provoca el declivi d'Alaior en diferents àmbits. Ens explicarem.

Hem creat i regam constantment un sistema polític municipal que ho provoca i que afecta tots els colors ideològics. En el passat vam veure un Ajuntament centrat quasi exclusivament en la gestió del batle Pau Morlà, si el poble avançava no era per la feina de la resta del consistori, o dels militants del seu partit o dels equips professionals de l'Ajuntament, fins a l'extrem que tant d'esforç personal el va patir tothom.

Avui la gestió real del municipi se centra en la capacitat del tinent de batle, d'Obres i Urbanisme, Hisenda i Educació, cap del PP a Alaior, Cristóbal Marquès. A hores d'ara quasi tots sabem que Benejam és només el representant formal i qui actua de relacions públiques. Basta llegir les cròniques del govern local per veure com personalitzen en Benejam tot el que fa l'Ajuntament per encobrir la situació real, (qui més qui manco sap llegir la intencionalitat de les notes de premsa institucional de partit). Digue'm que repeteixes i et diré què amagues. La resta del govern, del consistori i de militants pinta poc. A Morlà i a Marquès el poble els deurà un sobre esforç molt digne. Però també la crítica de no haver estat capaços de veure els efectes secundaris. Una comunitat de milers de persones no pot dependre en els temes fonamentals d'una sola persona. Així és impossible fer política d'altura, no per vàlua, sinó per temps i possibilitats.

Els alaiorencs ens hem deixat embullar per una política local (comuna a altres llocs però més greu aquí) de tots els partits que: no té els millors representants que podria tenir. No té militants que facin seguiment ni propostes. Que ha deixat perdre la participació de molts ciutadans en les juntes i els consells municipals. Què no té contrast real d'idees i de propostes. Que dirigeix entre electoralisme i passotisme.

Hem caigut en la trampa de la politiqueria: reduir la cosa a votar cada quatre anys, no analitzar, ignorar-ho quasi tot, passar. És la manera de no entendre ni saber gaire cosa i, per tant, als nostres candidats els basta saber poc més per ocupar una responsabilitat municipal. El que segueix després de les eleccions és circ per distreure, problemes de criteri propi per dirigir, recentralitzar els temes fonamentals en la feina d'una sola persona, fer tard i que la política no estigui a l'altura que necessita el progrés.

El vídeo de l'A. de Comerciants i Empresaris per l'estima del comerç local és l'exemple de tot el contrari. Molts, bons, plural, sumant i un gran resultat. Cal reiniciar la política local, de dalt a baix, però els partits no ho faran mai. I els alaiorencs?

Per una eina de programació cultural compartida

Un millor accés a la cultura necessita de les possibilitats adequades de celebració dels actes. Sense cultura hi ha poca intel·ligència col·lectiva, i sense aquesta hi ha poques decisions encertades. Un poble necessita moltes possibilitats culturals. Està clar que la cultura no són només els actes, perquè la cultura és conreu individual i col·lectiu del saber. Ara bé, els actes públics són sempre un estímul i un gaudi que fan avançar aquest conreu del saber i de la sensibilitat.

Fa dècades que des d'aquesta revista explicam que la programació local d'actes no funciona prou bé per tenir una oferta millor. Tenim molts de dies amb actes que es trepitgen, temporades amb molta intensitat i temporades que són un desert, sales sense emprar i sales saturades. I açò provoca poca regularitat per crear els hàbits en els assistents que farien millorar la transcendència de l'ambient cultural.

L'Ajuntament fa anys va acabar agafant el lideratge de la programació però limitant la inclusió dels actes d'altri a la programació preferencial del mateix Ajuntament, que els altres organitzadors no poden conèixer perquè no està compartida. La resta d'organitzadors tampoc poden compartir els seus programes perquè l'únic vincle compartit és el de demanar permís a l'Ajuntament per a les sales i poca cosa més. Així ningú coneix els programes de ningú, es programa a cegues. Tampoc hi ha cap tipus de comunicació entre totes les parts respecte d'un calendari anual ponderat, de dies, de temporades, etc.

Ara, amb l'agreujant de la pandèmia, hi afegirem a tot açò, els aforaments limitats. Els organitzadors coincidiran encara més a la sala des Convent per a més tipus d'actes, mentre altres espais romanen tancats.

El poble necessita una programació compartida, un calendari per conèixer les intencions de cada part, no perjudicar-se, omplir temporades buides, crear regularitat, assegurar públic que permeti augmentar qualitat. La tecnologia avui ho resoldria fàcilment, bastaria la sinceritat de l'Ajuntament d'establir una eina compartida i d'unes poques trobades d'organitzadors per cooperar. Ens demanam per què no ho fa l'Ajuntament. Li va millor així per fer i desfer? Respectaria que ho fessin la resta d'organitzadors?

Josep Mercadal

Casino
 Restaurante - Pizzería

Menú del día - A la carta - Arroces
 Pizzas para llevar - Servicio a domicilio

📍 Sa Plaça, 4 - 07730 - Alaior ☎ 971 37 87 02 - 971 37 10 24

CANAMARU
 PANADERIA · BOLLERIA · CAFETERIA

ALAIOR: Plaça des Ramal, 25 - Santa Rita, 2 - Ferreries 11 - Avda. Monte Toro, 36
 web: www.canamaru.com e-mail: info@canamaru.com

Desde 1953

FERRETERIA ISLEÑA C.B.

FABRICACIÓ I VENDA AL MAJOR
 D'ARTICLES DE FERRETERIA

Camí Nou, 80
 07730 - ALAIOR

Tel. 971 37 11 04
 Fax 971 37 17 98
 Mòbil 609 89 11 46

Pere Reure

Viaducte

El conte de mai no acabar. Aquesta és la realitat de la nostra estimada carretera general i els dos projectes de pont de l'Argentina i de Rafal Rubí. El segon està situat a un creuer de camins (Mitjan Lloc), però el primer és la conseqüència a llarg termini d'un urbanisme a la carta (*pelotazo urbanístico* en diuen en castellà) que fa uns anys va proliferar a Menorca i a molts altres indrets. És l'estratègia de la dreta de tota la vida: requalificar uns terrenys propietat d'un promotor espavilat que els compra a preu de sòl rústic i que hi especula gràcies als seus "contactes" amb els governants polítics de torn.

I açò és el que va passar amb el lloc de l'Argentina fa uns trenta-cinc anys. Un important empresari metal·lúrgic local es trobava en una situació econòmica delicada quan, de sobte, començaren a obrir-se vials al lloc de la seva propietat; i, poc després, s'hi començaren a edificar les primeres *casetas de aperos* i, tot seguit, els primers habitatges unifamiliars aïllats, autèntics "xaletarros". L'estratègia era clara: connivència entre un industrial tapat de deutes, un primer edil venal i un promotor urbanístic poderós, trempat tot amb la presència d'un arquitecte disposat també a vendre la seva ànima al diable per tal de fer sous ràpidament. Perquè tots els projectes d'obra menor i obra major que obtingueren llicència en aquell indret estaven redactats i signats per la mateixa mà. La mateixa que havia redactat el PGOU de l'any 1970, que preveia una pantalla d'hotels de gran alçada en la primera línia de Son Bou; la mateixa que va redactar bona part dels projectes municipals d'aleshores, com la urbanització de l'avinguda Mare de Déu del Toro; la mateixa que, anys després, va redactar i executar la reforma i ampliació de les Cases Consistorials, amb un soterrani excavat per homes que s'hi jugaren la vida i que gairebé enfonsà l'edifici històric. La mateixa mà, en definitiva, que va redactar i executar la restauració del recinte de taula a Torralba, amb una actuació de dubtós rigor arqueològic. En resum, presumpte prevaricació que mai ningú no va gosar denunciar.

El promotor de l'Argentina va ser un català que venia gairebé d'incògnit, un tal Josep Maria Cos Balcells, propietari de Masies Cos. Aquest home, amb la connivència dels altres, va fer el negoci i se'n va tornar per on havia arribat. Aquella urbanització va créixer com un bolet enmig del camp i avui està ben consolidada. Segons el portal immobiliari Idealista, s'hi pot comprar una *casita de aperos* molt mona pel mòdic preu de 117.000 € (dormitori, bany i cuina-menjador); també es ven una casa pseudorústica pel preu de 450.000 € amb 4.000 m², 5 habitacions, 3 banys, piscina, suplementos... L'anunci diu que és de luxe, però necessita d'una gran reforma. A 2.284 €/m², el valor d'aquesta mansió volta els 650.000 €. Ja sabien què feien tots aquells personatges. Avui tothom és mort, però el negoci immobiliari continua ben viu. Idò bé, aquella promoció immobiliària especulativa va motivar la construcció d'un dels dos ponts, com si fossin dos monjos solitaris resant vora el caminal. L'enriquiment urbanístic d'uns genera els mals de cap i la despesa pública dels altres. És el poble de Menorca qui ha hagut de pagar la construcció del viaducte i els habitants d'Alaior qui haurem de pagar una part de la infraestructura

que l'Ajuntament, en el seu dia, no va exigir al promotor. ¡Quina paradoxa: infraestructura tercermundista per a habitatges "de luxe"!

Després de set anys de tires i afluiques, ara, el Govern Balear ha aprovat un polèmic Decret Llei COVID-19 per a la reactivació econòmica, que, entre moltes altres mesures, a través d'una disposició final elimina els problemes que fins ara han frenat la demolició dels dos ponts esmentats amb l'argument de considerar prioritari l'interès paisatgístic. La intenció pot ser lloable, però no m'agrada el mètode utilitzat perquè va per la porta de darrere. Em recorda l'estratègia del PP, que, a nivell nacional, ha fet servir la Llei de pressupostos de l'Estat per ficar-hi tota casta d'alteracions legislatives importants. O la del PP local quan governava el batle Pons Timoner, que aprofitava el ple del mes d'agost, quan el poble dormia després de festes, per introduir també modificacions importants de l'urbanisme municipal, sempre en benefici de l'expansió edificatòria evidentment. Ara, per tal de protegir el territori de l'"agressió" que suposa la presència d'aquests dos ponts, es fa el mateix en sentit contrari. Sincerament, després d'admetre que el projecte de millora de la carretera aprovada pel PP era manifestament millorable, amb una inflació de rodones en un tram tan curt de via, no veig necessari esbucar els dos enginyers. Perquè l'impacte no és tan gros com ens volen fer creure, perquè suposen una millora de la seguretat vial i perquè si el cost de l'esbucament ha de ser de gairebé 1.000.000 €, jo no me'ls gastaria. Però a hores d'ara tampoc és clar que s'hagi d'aplicar aquest decret perquè el Govern no va aconseguir la seva convalidació parlamentària el passat dia 3 de juny i, per tant, s'haurà de tramitar com a Llei, la qual cosa vol dir que segurament hi haurà modificacions.

Crec que el pont de l'Argentina i el d'Alcaidús han vingut per quedar, com la urbanització que ha originat la seva construcció. D'açò se'n diu "política de fets consumats", una altra de les especialitats del PP, una organització amb un bagatge ètic més aviat magre. Amb aquesta obra passa com amb el monument de sa Faixina, a Palma, monòlit franquista que s'ha volgut esbucar però que encara aguanta allà davant la mar, cara al sol com si no res. Molt sovint ha passat que la dreta ha aprovat lleis, decrets, normativa, que ha romàs inamovible anys i panys mentre a l'esquerra no li ha quedat més remei que rompre's les banyes esperant disposar d'una majoria suficient per capgirar-la. Estic pensant en la reforma laboral d'en Rajoy o la llei d'educació del ministre Wert, entre moltes altres.

Fa un any i mig, l'Ajuntament d'Alaior, reunit amb els propietaris de la polèmica urbanització per tractar precisament de la dotació d'infraestructures, afirmà que noranta-dos del centenar de veïns volien mantenir l'actual viaducte i rebutjaven la solució d'una rodona a nivell. ¿Se'ns ha demanat als menorquins si volem pagar una infraestructura que va ser creada per resoldre un nyap urbanístic de la dreta més prevaricadora?

María García Melsión
Secretària general de PIME Menorca

Medidas que ayudarían en la crisis

El shock social y económico provocado por la pandemia del COVID 19, es sin duda el mayor reto al que hasta ahora nos hemos enfrentado. La absoluta incertidumbre que ha generado la propia situación sanitaria y la dificultad que existe en encontrar la fórmula que permita que podamos reconducir nuestra economía a niveles aceptables, está mostrando nuestra fragilidad en todos los niveles, especialmente en el económico.

La precipitación en la toma de medidas únicas, sin prácticamente alternativas ha abocado a las empresas a continuar todavía con la incerteza de saber cómo afrontar el día de mañana. Es cierto que muchas de las medidas con carácter inmediato, como los ERTes han permitido que se mantenga cierta continuidad en las empresas y el mantenimiento de rentas para los trabajadores. Sin embargo, sólo el endeudamiento como alternativa para los empresarios no es una medida de solución a medio y largo plazo.

Las derivadas de estas medidas se verán más pronto de lo que deseáramos y esperemos que no supongan la interrupción de la cadena de pagos ni la pérdida definitiva de puestos de trabajo.

La toma de decisiones sobre medidas a medio plazo es urgente, especialmente en la afectación a nuestra economía local y autonómica. Nuestro estado de alarma no ha tenido una duración de 90 días, la tendrá de 18 meses. Lamentablemente en Menorca la mayoría de empresas no serán capaces de generar recursos hasta la próxima temporada turística, después de pasar la última temporada de invierno sin actividad, una temporada turística con una actividad testimonial y enfrentarse a una nueva temporada de invierno.

Son motivos más que suficientes para que se adopten medidas, no tanto vía subvención, si no vía reducción de costes. Para que la reducción de actividad y por tanto de ingresos venga acompañada de una reducción de gastos que permita no desequilibrar más los resultados.

Sin duda, la prolongación de los ERTes, en tanto en cuanto no se reinicie la actividad a un ritmo sensato es una de ellas, garantizando a los trabajadores unos ingresos mínimos a la espera de incorporación. Pero también estas medidas deben alcanzar a las empresas, no sólo por la vía del endeudamiento que es por la que ha optado el gobierno, deber serlo a través la reducción de la presión fiscal a todos los niveles de la administración, desde el Gobierno central hasta los Ayuntamientos. Es necesaria una reconfiguración impositiva y unas medidas urgentes transitorias en tanto en cuanto no se redefina una reforma fiscal.

Nuestros países vecinos están tomando decisiones relevantes y que sí ayudarán a las empresas y motivaran el consumo. Alemania, Francia e Italia están ampliando los ERTes y proponen bajadas de impuestos. Las medidas fiscales, aplazamientos y moratorias, han supuesto para España un 0'9% del PIB, mientras que la media europea está en el 10%, pasando del 13'2% de Italia al 7'3 de Alemania, teniendo en cuenta que ésta última casi triplica nuestro PIB.

Cuando los empresarios nos indican que casi el 45% está teniendo problemas de tesorería, que más del 25% continúa sin actividad, que más del 70% valora que la situación económica es mala o muy mala, vemos que el problema económico creado por la pandemia es de largo recorrido y ahí es donde deberíamos incidir

en las medidas para evitar finalmente que se produzca el cierre del 14% de las empresas y que el 51% de los trabajadores que sigue en ERTE no pierda su puesto de trabajo.

Es imprescindible y socialmente ineludible salvar la actividad económica, mantener a las empresas vivas y consolidar los puestos de trabajo. Nadie puede aportar más al estado del bienestar que una economía que sea capaz de reconocer y valorar la aportación social de las empresas, no sólo con la responsabilidad social de las mismas, si no con la generación de recursos que derivan a los equipos humanos, que les permita seguir manteniendo su nivel de vida sin necesidad de recurrir al estado.

Es cierto también que muchas voces propugnan una nueva economía, a las que me sumo, fomentando nuevos nichos de negocio, reconvirtiendo muchas actividades económicas, pero también es cierto que este cambio llevará un tiempo y este proceso puede ser muy doloroso para muchos empresarios, para los que hasta ahora su actividad ha sido productiva y no se les está teniendo en cuenta, incluso denotan cierto rechazo y poca consideración por su aportación hasta ahora. También hay que estar a su lado, acompañándolos para que avancen, permitiendo que tengan una segunda oportunidad en un momento de crisis, que no se vean abocados a un cierre que se lleve incluso su patrimonio personal.

Creemos que otra forma de hacer las cosas es posible, pero para ello la implicación debe ser mutua, administración y actividad económica, y todavía nos falta mucho para llegar a ello. Las medidas que se adopten tienen que ser productivas, no paliativas como se ha venido haciendo.

Deberíamos centrarnos en fijar objetivos para un capitalismo inclusivo, establecido sobre una economía de mercado social, comprometida con su entorno y lo que es más importante, basada en la igualdad de oportunidades, que no deje a los autónomos y pymes en una situación de desventaja frente a las grandes empresas, que las reglas del libre mercado favorezcan la competencia entre todas las empresas y que favorezca una distribución de rentas ex ante y no a través de ayudas públicas.

Este cambio no sólo deberá producirse hacia el exterior, la propia administración debe ser capaz de realizar el mismo proceso de cambio y de adaptación. No podemos continuar manteniendo a una administración que cada vez que toma una decisión se convierte en un aumento de infraestructura pública y de nuevos puestos de trabajo en la administración, que las decisiones se tomen sin tener en cuenta la repercusión económica. A lo mejor también deberían centrarse y optimizar las actuaciones que deriven de sus competencias y dejar de hacer algunas de las labores que realizan sin tenerlas, reconvertir a los trabajadores públicos en puestos de trabajo para los que tengan mejores capacidades, analizar la gestión pública desde el punto de vista de la eficiencia, entre otras. Sin duda, el ejemplo es la mejor forma de dar trago.

En la reconstrucción de la actividad económica haremos falta todos, autónomos, pequeños y medianos empresarios, trabajadores y administración pública con el objetivo de que nuestra economía se centre no sólo en trabajar mucho durante poco tiempo si no en trabajar durante todo el año.

Maria Solà

El Consell envia un refós del projecte d'electrificació de La Trotxa a la Comissió de Medi Ambient

El departament d'Ordenació Territorial del Consell Insular de Menorca va fer arribar el passat 23 de juny a la Comissió Balear de Medi Ambient un refós del projecte d'electrificació de La Trotxa que inclou totes les modificacions que l'organisme ha demanat a l'administració insular.

El conseller d'Economia i Territori, Miquel Company explica que el passat 14 de febrer es va anunciar l'exposició pública del projecte de la xarxa soterrada de 15 quilowatts des de la subestació des Mercadal fins al polígon industrial.

Aquesta tercera modificació del projecte bàsic redactat per l'enginyer industrial Josep Quintana va estar en exposició pública fins a l'11 de juny, per la declaració de l'estat d'alarma motivada per la crisi sanitària de la Covid-19.

En aquest sentit, la directora insular d'Ordenació de Territori, Verònica Llufríu, confirma que el Consell de Menorca va certificar, el dia 18 de juny, que durant el període que el projecte ha estat en exposició pública no es va presentar cap al·legació.

Llufríu reconeix que els va sorprendre la petició de la Comissió Balear de Medi Ambient de presentar de nou un projecte que recollís totes les modificacions que s'han fet des que el Consell de Menorca va iniciar a finals del mes de setembre del 2017 la tramitació de l'interès general de l'expedient.

"És una qüestió formal i la postura de la comissió ens va sobtar, perquè nosaltres ho donàvem ja per solucionat", diu la directora insular d'Ordenació de Territori, qui afegix que aquesta decisió ha motivat una tercera exposició pública que, a més, s'ha allargat més del que és habitual a causa de la declaració de l'estat d'alarma.

Per açò considera que la resolució de la Comissió de Medi Ambient serà àgil, perquè ja disposa amb anterioritat de tots els documents i els informes sobre el projecte.

"Quan rebem una resposta, que esperam que sigui al més aviat possible, li donarem prioritat per resoldre ràpidament els tràmits per declarar l'interès general del projecte", manifesta. A més, el Consell també haurà d'atorgar la llicència d'obres en afectar la instal·lació dos termes municipals.

Després li tocarà el torn a la Junta de Compensació, que serà l'encarregada de licitar les obres d'electrificació de l'ampliació de La Trotxa.

Cal recordar que el projecte de la nova xarxa soterrada de mitja tensió de 10,5 quilòmetres es va haver de modificar el novembre del 2018 perquè el Departament de Carreteres del Consell va considerar que incomplia la normativa. En aquest punt, es va haver de fer un canvi de plantejament d'un tram de 200 metres de línia que, segons el projecte inicial, passava per la carretera general i finalment es va contemplar l'opció alternativa que discorregués per una finca privada. Aquesta modificació queda contemplada en el refós que el departament d'Ordenació Territorial ha fet arribar ara a la Comissió de Medi Ambient.

A l'espera de rebre una resposta final de l'ens autonòmic, la segona fase del polígon La Trotxa segueix sense subministrament elèctric, de manera que l'activitat industrial i el desenvolupament empresarial de la zona continuen paralitzats perquè les empreses no es poden implantar en condicions adequades de competitivitat.

Miquel À. Marquès

Sa Palmereta torna a ser sa Palmereta

Sa Palmereta sempre ha estat un dels racons més populars del poble. Tot començà quan l'any 1929, el dia de Sant Joan, tres vesins del carrer van decidir de sembrar una palmereta per celebrar la seva onomàstica. Ells eren Joan Coll, Joan Mora i Joan Melià. Era un temps en què els vesins participaven en l'embelliment dels espais públics.

La palmereta va sortir de can Joan Mora. En Mora, pare de Lluçia i Vicente Mora, vivia bé davant sa Placeta, tenia a ca seva un hort amb galliner i palmeretes. D'una d'aquestes en va treure un esqueix que van sembrar aquell dia de Sant Joan de 1929 a dins un test fet de rajoles.

Poc després, aquell racó va ser enrajolat, però amb el pas del temps les rajoles es van rompre a causa de les arrels que creixien de la pròpia palmera.

A més, Lluçia Mora, editora de postals que tenia la botiga allà mateix, al Porrassar Vell, va emprar la imatge de sa Palmereta en una de les postals d'Alaior, cosa que encara va fer més popular aquest racó.

Abans que s'hi plantàs una petita palmereta, la gent coneixia aquell espai com sa Placeta, sa Placeta de ses Guixes o sa Placeta de sa Fibla (ja que hi havia una fibla per on es recollia aigua).

Durant els darrers anys, aquest arbre va sofrir l'atac del picut vermell. Després d'un tractament inicial, es va aconseguir que tornàs a treure fulles.

Txiqi Arévalo, regidor de brigades, vies públiques i foment de l'ocupació, ens ha confirmat que després de dos anys de lluita per salvar-la, la palmera no tenia remei i va ser tallada.

Dins la segona setmana de juny, en el seu lloc es va plantar una nova palmereta adquirida a la península. En aquest cas es tracta d'una palmera datilera, igual que les sembrades a sa plaça Nova; aquest tipus de palmera sembla que és immune a l'atac del picut vermell. L'Ajuntament ha aprofitat l'obra per pintar la barana de la placeta i instal·lar-hi un banc per crear un racó més agradable.

Redacció

Aparcament de Son Bou, bé

L'aparcament de la platja de Son Bou enguany sí presenta un aspecte adequat. L'Ajuntament ha tingut ànsia de condicionar els clots enormes que s'hi formen amb les pluges i el pas dels vehicles, tot i que no és competència municipal sinó de Costes. S'ha escampat material de reblerts suficient i s'ha aplanat en tota la seva extensió. Açò facilitarà l'ús que en fan els milers de vehicles dels usuaris de Son Bou al llarg de l'estiu.

Recordem que aquest aparcament era part de la propietat de la urbanitzadora, però que es troba en terreny de Costes. Per tant, té una mala gestió perquè els propietaris del terreny no el poden explotar i es desentenien del manteniment i Costes no facilita que es gestioni millor argumentant que es tracta d'una zona natural protegida on no es pot fer segons què i que no figura entre les prioritats a atendre des de Madrid.

Redacció

Perduts els 841.000 € per comprar els immobles des Convent

Els 841.266 € dels fons de l'ecotaxa del 2017 per comprar els immobles privats del conjunt des Convent seran destinats a altres despeses del Govern de les Illes. Arran de la crisi ocasionada per la pandèmia, el Govern ha decidit emprar els fons de les inversions no executades de l'impost turístic per atenuar les dificultats econòmiques. Ha succeït igual amb altres projectes com la rehabilitació de torres de defensa, el casal des Migjorn Gran i el conservatori de música nou que s'havia d'executar a la Sala Augusta de Maó, entre d'altres. El Govern argumenta que en un moment de crisi greu no es poden tenir fons paralitzats pendents de tràmits sense fer.

Tots els ajuntaments insulars han protestat aquesta decisió, argumentant que els projectes municipals hauran estat els que no hauran obtingut ajudes d'aquest impost, mentre que sí les van obtenir els projectes del Govern i dels Consells Insulars durant els primers anys d'inversions amb l'ecotaxa.

Aquesta part de la recuperació des Convent ara tindria diferents opcions. Podria quedar ajornada fins a normalitzar l'economia del Govern, cosa que previsiblement tardarà uns anys. Però també podria ser que l'Ajuntament avançés la quantitat de l'adquisició amb els fons propis esperant-ne un retorn del Govern en el futur. Recordem que l'Ajuntament té un fons de més de 6 milions d'€.

El batle d'Alaior, José Luis Benejam, destaca que aquest projecte depèn "completament i absolutament" de la inversió del Govern, que l'ha de finançar amb fons de l'Impost de Turisme Sostenible (ITS). En aquest sentit, descarta que l'adquisició dels immobles de la façana oest des Convent es pugui dur a terme amb recursos propis de l'Ajuntament. "El consistori no es pot fer càrrec d'aquesta inversió, així que l'adquisició dels immobles no es durà a terme fins que no tinguem els doblers compromesos pel Govern", manifesta.

L'oposició municipal, Junts per Lò, ha manifestat que la inacció de l'Ajuntament des del 2017 l'hi ha posat molt fàcil al Govern. No és admissible que un projecte com el des Convent, un dels bàsics del municipi des de fa anys per revitalitzar la vida cultural i l'atractiu turístic, sigui tramitat amb aquesta poca empenta, fins al punt que tres anys després de ser concedida l'ajuda encara no s'hagi fet cap tràmit. En els projectes bàsics tota la maquinària de l'Ajuntament s'ha d'avançar als perills. És inadmissible que hi hagi temps per a tantes qüestions menors i que en les coses importants Alaior faci tard i arribi malament. Aquesta inversió s'havia aprovat el 16 d'octubre del 2017.

Les propietats pendents d'adquirir del conjunt del Convent són 4 habitatges i un local que donen al carrer des Banyer i dues cotxeries. El març del 2019 la nostra revista publicava que els propietaris afirmaven que no hi havia hagut cap tipus de contacte des d'octubre del 2017.

El març del 2019 el govern del PP va manifestar en aquell moment que s'havia destorbat perquè ells volien que fossin les altres administracions que en fessin l'adquisició.

Que havien prioritzat solucionar tots els problemes derivats dels canvis en la llicència d'obres de la part executada, el pla d'usos i el final d'obra. També afegien que era una incomoditat l'exigència del Govern que l'adquisició dels immobles s'havia de fer en un únic procediment i no en dues vegades. Però el PP local encara veia normal aconseguir-ho, deien tenir un any prorrogable des de la signatura de recepció de l'ajut.

El conseller de Cultura del CIM explicava també el març del 2019 que la iniciativa havia estat de l'Ajuntament. Que al cap d'un any va demanar que l'adquisició la fessin les altres institucions, cosa que no se li va acceptar. Que l'Ajuntament havia de presentar prèviament una petició de declaració d'interès públic davant el Consell Insular que tampoc s'havia fet. I que l'únic que se li havia demanat a l'Ajuntament era que, atès el pressupost que havia presentat, no podia gastar els 841.000 € per adquirir només una part dels immobles perquè açò seria una estafa.

L'abril del 2019, S'Ull de Sol publicava que els informes tècnics de l'Ajuntament no impossibilitaven que fos l'Ajuntament qui adquirís els immobles. S'havia de fer per mitjà d'un conveni amb la resta d'institucions. Si hi havia acord amb els propietaris no feia falta res més. Si s'havia de recórrer a l'expropiació, era necessari obtenir la declaració d'interès públic de l'operació per part del Consell.

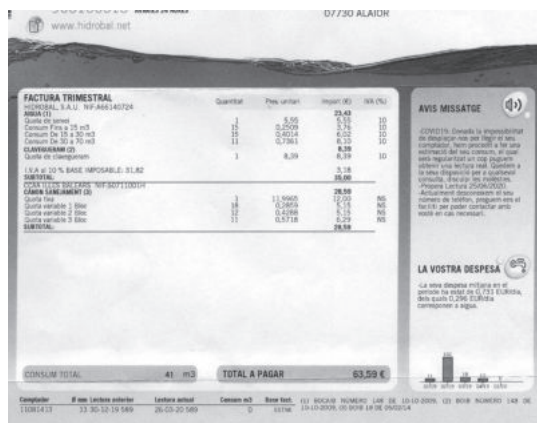
Un capítol més en la desafortunada història de la recuperació des Convent. Primer va ser l'allargament injustificat de la 1a adquisició. Després la minva del pressupost, que es va reduir al 50% de les previsions inicials. Després l'ajornament de les obres arran de la crisi del 2008. Després les modificacions introduïdes pel PP en contra de la 1a llicència i del pla d'usos, l'allargament de les obres encara pendents. I ara la pèrdua d'uns altres 841.000 €. Comença a ser hora ja de fer les coses de manera molt diferent, necessitam que aquest sigui un projecte net i participat, més de la gent i manco de les administracions, que són les responsables d'aquest cúmul de frustracions.

Les propietats privades pendents d'adquirir del conjunt del Convent que s'havien d'adquirir amb els 841.266 € de l'ecotaxa que ara s'han perdut.

Hidrobal

Hidrobal no apuja la tarifa de l'aigua

El motiu d'aquest escrit és aclarir la informació apareguda en el darrer número de "S'ULL de Sol" en relació al titular "La facturació de l'aigua s'apuja a Alaïor", la qual ha generat polèmica i disconformitat entre els habitants d'Alaïor, alguns dels quals s'han dirigit a Hidrobal sol·licitant explicació de la "suposada apujada", davant la nostra sorpresa.

Volem aclarir que no s'ha apujat la tarifa de l'aigua ni a Alaïor ni a Cala en Porter. De fet, el preu de l'aigua del Servei Municipal d'Alaïor, que gestiona Hidrobal, no canvia des del 2009.

Únicament ha succeït que durant el període d'alarma i per evitar la circulació de persones per a treballs no essencials, així com per protegir la salut dels treballadors i la dels ciutadans del municipi, els nostres operaris no han pres una lectura dels comptadors d'aigua. Així idò, la facturació de cada contracte s'ha fet prenent el consum real dels tres períodes anteriors, considerant aquesta la millor aproximació del consum real de cada immoble.

El consum quedarà regularitzat en la facturació del següent període, quan puguem prendre la lectura real.

Ara bé, si algunes persones consideren que l'estimació que hem realitzat no s'ajusta al seu consum real, només han d'aportar una fotografia del seu comptador per justificar la lectura i procedirem a rectificar la factura emesa.

Agrairíem la publicació d'aquesta informació a la vostra revista, amb la finalitat d'aclarir informacions dubtoses i transmetre una total transparència.

ASCEA

Dolfo Nuevo (president)

ASCEA presenta el seu primer vídeo promocional

La preparació d'aquest primer vídeo per promocionar l'Associació de Comerciants ens ha duit una gran quantitat de feina, però el resultat ha estat molt gratificant.

La idea inicial va començar amb la intenció de recordar a tothom que els comerços i empreses d'Alaior, després de totes aquestes terribles setmanes, tornàvem a obrir, que molts hem fet un esforç molt gran aquests dies que la gent no es podia desplaçar i no hem fallat als clients alaiorencs. Que de fet no els hi fallam mai!

Ma mare sempre em deia “es no ja el tens, demana i tindràs un sí” i així va ser. Vam demanar a Ponç Pons si tenia cap text per poder posar a unes imatges, per aixecar els ànims a la gent. Ens va passar un poema amb un missatge concret: Sortirem d'aquest pou!

Però una veu en off sonarà molt feixuc, no? vaig pensar... Vam telefonar a Jaume Sintes per veure si podíem posar una música de fons, que fos alegre i la resposta va ser que faríem una cançó, perquè així com el comerç local passa un mal moment, els artistes locals també. A partir d'aquí, la suma d'artistes locals va ser un degoteig constant, músics i cantants de tot tipus i estils amb molta il·lusió. En Jaume va preparar una cançó emotiva, amb una tonada i un ritme, que es fiquen dins el cap com si fos un disc en el mode "replay". Vam emprar les dependències de Foto Nueve com a estudi de gravació i fins i tot, per solucionar un problema tècnic, ens va ajudar un alaiorenc que està per Suècia, en Joan Nuevo. Vam enregistrar les imatges durant la primera setmana de maig, per en Joan Mora, en l'inici de la desescalada i moltes de les coses que ens agradaria haver fet no es podien fer, ja que en aquests moments som 93 associats i tots no hi cabíem.

En fi, tota una aventura, entre un bon grup d'alaiorencs, que ens ha portat a donar una mica més de visibilitat a ASCEA.

Durant el darrer mesos també hem fet mascaretes reutilitzables per als nostres associats i hem començat una campanya solidària de recollida d'aliments i productes de primera necessitat conjunta amb Creu Roja Alaior. ASCEA és més viva que mai!

Redacció

Un abocament indegut colapsa greument la depuradora

La depuradora va deixar de funcionar correctament durant uns dies arran d'un abocament il·legal potent.

Un abocament indegut al clavegueram va malmetre greument el funcionament de la depuradora dissabte 30 de maig. L'abocament podria ser del dia abans, divendres 29. Quan aquests residus van arribar a la depuradora van provocar la incapacitat del sistema per seguir funcionant. Al llarg de tres dies es van haver de prendre mesures excepcionals per recuperar el funcionament de la instal·lació. Va ser el dimarts següent quan va detectar-se mínimament la recuperació. Des del primer moment es va afegir oxigen al tractament però dilluns no s'havia aconseguit millorar, sinó empitjorar. El reactor es va tnyir d'un color negre i el fang semblava que estava mort, sense l'acció de les bacteries descomponedores. Després d'aportar oxigen 23 hores al dia i la maquinària a la màxima potència, es va aconseguir revertir a poc a poc la situació. La concentració d'amoni va anar disminuint i augmentant el procés de nitrificació dels residus.

L'abocament il·legal va presentar un color blanquinós al decantador d'entrada però un color molt obscur, negrós en el reactor, on es produeix l'acció de les bacteries per descontaminar l'aigua i formar els fangs.

Els responsables de l'Agència Balear de l'Aigua, dependent del Govern, es van queixar seriosament al batle d'Alaior i li van recordar que la vigilància dels abocaments al clavegueram és una competència municipal i li van sol·licitar que faci les investigacions oportunes per sancionar qui n'hagi estat responsable.

No és la primera vegada que es detecten abocaments indeguts a la depuradora d'Alaior, que en perjudiquen el funcionament. Ara, feia un any que no se n'havien detectat. Les normes especifiquen que tot abocament al clavegueram ha d'estar en condicions de poder ser tractat pels sistemes establerts i que, si és necessari, s'ha de procedir a un pretractament a l'empresa o lloc d'origen, amb una depuració prèvia i específica de l'empresa.

Quan es produeix una situació així, el personal de la concessionària del municipi, Hidrobal, sol analitzar la presència de residus del pas de l'abocament pels diferents ramals del clavegueram intentant establir la procedència de

l'abocament, però no és fàcil.

Si la depuradora no funciona bé, o funciona molt malament, l'afluent que surt cap al torrent és de mala qualitat i contamina el recorregut natural pel barranc fins arribar a Cala en Porter.

El regidor d'Hisenda, Urbanisme, Obres Públiques i Educació, Cristóbal Marqués assegura que des de l'Ajuntament es duen a terme les tasques necessàries per determinar l'origen de l'abocament indegut.

A finals del mes de juny, les anàlisis havien descartat ja algunes indústries del polígon La Trotxa com a responsables i, tal com va indicar el responsable municipal, encara se cercava el focus de l'abocament. Tot i açò, va assenyalar que va ser una qüestió "puntual". "De moment, no s'ha tornat a repetir", va concloure.

ENCIA BALEAR
AIGUA I QUALITAT
AMBIENTAL

Sr. José Luis Benejam
Batle de Ajuntament d'Alaior
Carrer Major, 11
07730 Alaior

Assumpte: Abocaments incontrolats a l'EDAR d'Alaior

Dissabte passat, dia 30 de maig, es va detectar a la depuradora d'aigües residuals d'Alaior un empitjorament del procés degut a un abocament incontrolat, que molt probablement es va produir divendres, que va arribar a la planta i que va provocar un color estrany, molt obscur, al reactor biològic.

Es varen modificar les consignes de funcionament, per tal d'afegir més oxigen per poder revertir la situació, però aquesta aportació extra no va ser suficient i ahir dilluns la situació havia empitjorat, provocant que el reactor tingués un color negre, com si el fang estigués mort.

Per altra banda, el decantador presentava un color blanquinós.

Durant els últims tres dies es va estar aportant oxigen una mitjana de 23 hores al dia amb les màquines a la màxima freqüència, amb lo qual hem aconseguit que avui, dimarts, es comenci a detectar una millora en el reactor biològic i en el decantador. Ha començat a baixar la concentració d'amoni i ja es detecten signes de nitrificació.

En atenció que la xarxa de clavegueram és de competència municipal, us sol·licito que iniciu les investigacions corresponents a fi i efecte de sancionar a l'entitat autora d'aquest abocament.

Palma, 2 de juny de 2020

El director gerent

Document d'ABAQUA a l'Ajuntament demanant que esbrini la procedència de l'abocament.

DIA DEL LLIBRE 2020 SANT JORDI *d'estiu*

ALAIOR

18 de juliol, de 10 a 20 h
Dalt es Fossar i al carrer Menor

CIUTADELLA

23 de juliol, d'11 a 22.30 h
a la plaça dels Pins

FERRERIES

23 de juliol, de 9 a 21 h
a l'avinguda Verge del Toro

MAÓ

23 de juliol, de 18 a 23 h
al centre de Maó

ES MERCADAL

24 de juliol, de 18 a 22 h
al Carrer Nou

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

Maca Ramos

Sa Fusteria

A la Carretera Nova número 92 ha aterrat un maonès, en Josep Puig.

El seu objectiu principal és viure del que més li agrada. La vocació de fuster li ve del seu avi, que sense ser-ho de professió, tenia molt bones mans. El que més el va impressionar d'ell van ser els mobles que va fer als seus pares en casar-se, verdaderes obres d'artista.

Des del setembre passat, explica que no ha aturat de tenir comandes i està molt content de la bona acollida que li han donat els alaiorencs.

Li agrada molt donar una segona oportunitat a les coses, per açò gaudeix molt amb la restauració i els arranjaments de fusteria.

Una altra activitat i passió d'en Josep és la "plateria", que va heretar del seu pare. Bàsicament fa tot tipus de restauracions d'argent i orfebreria. Desgraciadament, aquest ofici ja es perd a Menorca, i de fet és el darrer argenter de l'illa que fabrica totes les culleretes de plata de les festes dels cavalls dels nostres pobles.

Nous comerços

L'essència d'Es Didal segueix viva a Dahlia

Poc abans del confinament, i després de 29 anys d'existència, na Lina Vinent posava punt i final a la seva trajectòria com a propietària de la merceria i perfumeria Es Didal, una empresa en ple rendiment però que es veia obligada a deixar per motius personals. Era una decisió que havia pres feia tres anys, però que va fer pública fa poc més d'un any, un temps durant el qual havia preparat ja el traspàs amb la reducció d'estocs.

En aquell moment, na Lina va proposar a na Sara Fortuny, la jove emprenedora que fa poc més de 4 anys regenta el comerç Dahlia, fer-se càrrec d'Es Didal, però na Sara veia molt complicat poder gestionar dues botigues a la vegada. No va ser fins fa pocs mesos que va decidir fer la passa endavant i agafar el traspàs d'Es Didal, però integrant-lo en el mateix local on té el seu negoci de moda, teles i merceria bàsica.

La integració dels dos negocis, lògicament, ha obligat na Sara a reestructurar la botiga per incloure tot el gènere d'Es Didal i part del seu mobiliari, però ampliat, a fi de brindar a la clientela un espai còmode on poder atendre les seves necessitats. També va contractar una de les dependents de la merceria que aportarà els seus 24 anys d'experiència a l'equip de Dahlia, format ara per na Sara i tres dependents que treballen a mitja jornada. D'aquesta manera la botiga sempre estarà atesa per dues persones.

Amb aquest canvi, Dahlia es converteix en una gran botiga on pots trobar moda de dona i d'home per a totes les edats i totes les talles, un gran assortit de complements, com poden ser bosses, mocadors, bijuteria, etc., així com una extensa varietat de teles, llanes i una merceria molt completa i ara ampliada. Com a novetat, també hi trobarem un gran assortit de roba interior amb marques molt reconegudes, pijames, perfumeria, drogueria, paraigües, accessoris per al cabell, etc.

En definitiva, es tracta d'una opció valenta que ha permès evitar la pèrdua d'un negoci emblemàtic d'Alaior i fer créixer un comerç que manté una molt bona i reconeguda trajectòria. Desitjam a na Sara molt d'èxit en aquesta nova etapa!

Redacció

El repte d'organitzar actes culturals avui a Alaior

El 29 de maig l'Ajuntament d'Alaior va convocar representants d'entitats culturals, artistes i col·lectius vinculats amb la cultura per conèixer la seva opinió sobre la situació actual, més quan el món cultural és el primer sector que sol patir retallades econòmiques. En aquell moment es podien realitzar actes amb 400 persones a l'aire lliure i 50 en zones tancades.

Amb la presència del batle José Luís Benejam, el regidor de Cultura, Tiago Reurer, va plantejar en la reunió virtual aspectes sobre la programació d'activitats i el calendari que sol realitzar l'Ajuntament, va reflexionar sobre l'impuls d'oferir activitats no presencials per Internet, destinar part de l'entrada de concerts per a entitats socials i benèfiques i va destacar el suport municipal a entitats i artistes locals per realitzar les seves activitats.

En el torn d'intervencions, Maria Camps va comentar que amb les plataformes digitals s'arriba a més gent, però si es vol dur un espectacle a un altre poble pots llevar interès a possibles usuaris.

José Luís Linares volia saber com es canalitzaria l'ajut econòmic del Consell Insular als ajuntaments, va demanar recuperar el carrer com a espai per fer concerts i activitats, impulsar les actuacions per *streaming* i demanar ajuts més equitatius per cobrar més els músics professionals, i va proposar de realitzar actuacions musicals els dissabtes fosquet de l'estiu.

Jordi Odri va definir què és un professional, contractat legalment, donar-se d'alta a la seguretat social i pagar l'impost corresponent en cada treball contractat. Sobre l'*streaming* va parlar sobre si es fa lliurement, per pagament o bé limitant l'accés als usuaris pagant.

Paolo Scarpa va recordar el projecte "art en *streaming*" presentat als ajuntaments menorquins i va demanar espais públics al poble on actuar i establir una taquilla inversa.

Toni Rotger es va interessar per si es mantenen les subvencions de les entitats tot i no haver-se duit a terme totes les activitats. Per la resposta municipal, sembla que es mantindran els ajuts.

Foto: Manolo Barro

Cristina Blanco va opinar sobre el *streaming* dient que no veia clar realitzar una activitat i posar-la a la xarxa per a poc públic. En temps del confinament era una situació; després, que es pot anar als espais públics n'és una altra. També va opinar que la dansa i el teatre es poden fer a l'aire lliure.

David Moll va dir que si es destinaven diners a entitats benèfiques (Creu Roja o Càritas) s'havia de pactar quins diners es donava a cadascuna. Quant a realitzar les activitats al carrer, va demanar que es fessin amb seguretat.

Juana Mari Pons va recordar que la coral Canticus està formada per un gran nombre de cantants, la major part d'ells gent gran, per la qual cosa es va interessar si comptaven amb ells. La coral tenia programades deu actuacions i a causa de la situació totes s'havien anul·lat.

Miquel À. Marquès va demanar poder tenir accés lliure a la programació cultural per programar amb temps i evitar que activitats de tipus similar coincideixin. La programació actual al web de l'Ajuntament només inclou activitats amb un mes d'antelació i no es poden veure les activitats programades per més endavant.

Caterina Juanico va informar que el curs de música a l'estiu organitzat per Joventuts Musicals s'havia anul·lat. Quant als concerts i la programació, va recordar que els concerts se realitzen els diumenges a les 19.30 h i va demanar poder usar la sala de cultura Sant Diego per a les seves au-

dicions. L'entitat prepara un concert especial per celebrar els seixanta anys de l'entitat, tot i que no tenen data posada.

Tere Allès va demanar espais de gran capacitat per assajar i realitzar actuacions amb pocs músics. Demanava cercar solucions temporals com usar la nau municipal o el poliesportiu.

Merxe Orfila va demanar d'evitar coincidir les audicions musicals de les dues entitats d'Alaior. En aquest sentit, l'Escola de Música i Joventuts Musicals treballaran per programar el calendari de les audicions al poble.

Els espais per a activitats culturals i la millora de la programació

Arran de la reunió mantinguda amb les diferents entitats culturals i artistes, va sortir de nou la dificultat dels espais on realitzar les activitats culturals al poble —un tema tractat en altres ocasions—, així com la facilitat per conèixer la programació a l'hora d'evitar la realització d'activitats semblants en un mateix dia.

Tiago Reurer, regidor de Cultura, ens comenta que la programació publicada al web de l'Ajuntament és la dels actes confirmats. En cas que una entitat vulgui programar, es posa en contacte amb l'Ajuntament i pot conèixer si hi ha alguna proposta en la data que els interessa. Comenta la dificultat de programar, perquè fins que una activitat no està tancada completament, pot sofrir canvis de data o bé de lloc.

Per la seva part, entitats, com aquesta pròpia revista, demanen des de fa anys que la programació s'ha de millorar per oferir una millor oferta cultural. Per una part, hi ha molts

de dies amb actes que coincideixen, temporades amb molta intensitat i temporades amb poca oferta cultural, espais sense emprar i d'altres espais saturats.

L'altre aspecte és combinar la programació municipal amb la de la resta d'entitats, amb el problema afegit que quan una entitat programa una activitat, desconeix si altres entitats també n'organitzen o no i en moltes ocasions es programa a cegues.

Com recorda el propi Ajuntament, amb la situació actual de la pandèmia, ara s'hi afegeixen els aforaments limitats. Per la capacitat dels espais culturals que disposa actualment el poble, els organitzadors coincidiran a usar la sala de cultura Sant Diego, mentre altres espais romandran en desús.

El poble necessita una programació compartida, un calendari per conèixer les intencions de cada part, no perjudicar-se, omplir temporades buides, crear regularitat i assegurar públic que permeti augmentar qualitat.

Aforament dels espais culturals

Hem recollit l'aforament dels espais públics i d'entitats socials locals, tenint en compte que actualment a causa de la COVID-19 la capacitat dels espais és del 75% del seu aforament, tot i que a la pràctica és menor perquè s'ha de deixar una distància mínima d'un metre i mig entre cadires i els usuaris han de dur mascareta.

Els espais on es realitzen activitats socials i culturals a Alaior tenen, en situació de normalitat, el següent aforament o capacitat per a persones:

Sala Coll des Palmer I. 20 persones
 Sala Coll des Palmer II. 30
 Sala d'Activitats Ciutadanes. 60
 Sala de Cultura Sant Diego. 200
 Centre des Ramal Xalubínia. 50
 Espai Rotger. 50
 Sala de Plens. 90
 Sala actes Can Salort. 68
 Cas jubilats. 120
 Teatre Centre Cultural. 240
 Sala de cultura Centre Cultural. 100

PUNTS DE VENDA DE S'ULL DE SOL

Ca'n Sales – papereria (Av. sa Indústria, local 2; polígon)
 Ca na Juani – fruiteria (Av. Mare de Déu del Toro, 23)
 Ca na Paqui – queviures (plaça Nova, 4)
 Cas Riudavets (Av. Pare Huguet, 42)
 Cepsa estació servei Alaior (carrer Balmes, 5)
 Cooperativa San Crispín (carrer des Ramal, 39)

Cooperativa San Crispín (Av sa Indústria, 5-6; polígon)
 Estanc Alaior 2 (carrer Baixamar, 22)
 Estanc García (carrer Major, 3)
 Foto Nueva. Dolfo i Trudy (carrer des Ramal, 59)
 Tony - regals (es Carreró, 21)

Pere Gomila

Amador Alzina Sans

Un referent en el món de l'educació

Amador Alzina és tot un referent en el món de l'educació, tant pel seu treball com a docent com per la seva intensa activitat dins el Moviment de Renovació Pedagògica de Menorca (MRPM), el Consell Escolar de les Illes Balears —del qual va ser vicepresident del 2001 al 2003— i el Consell Escolar de Menorca —del qual va ser president del 2004 al 2011. Va començar la seva carrera professional el 1985 a l'Escola d'Adults d'Alaior, contractat per l'Ajuntament. Dos anys després aprovava oposicions i va anar a l'Escola d'Adults de Ciutadella de la qual va ser director durant 10 anys. Després d'un curs (1998-99) a l'IES Josep M. Quadrado, va entrar al Centre de Professors de Menorca com assessor TIC, on treballà fins al 2014, any en què tornà al seu centre de l'Escola de Persones Adultes de Ciutadella fins a la seva jubilació, l'any 2019.

Ara que està jubilat i després d'un vida dedicada intensament al món de l'educació, enyor el contacte amb els alumnes? Què és el que més satisfacció li ha donat de la seva vida de docent?

El contacte amb la gent sempre és el més interessant i és el que més t'aporta. Pensa que en el meu cas pràcticament tota la meua vida docent ha estat amb persones adultes, a l'Escola d'Adults d'Alaior, l'Escola d'Adults de Ciutadella i el Centre de Professorat de Menorca i arribes a conèixer moltes persones. Açò és de les coses que tenc més bon record, juntament amb la feina amb els companys dels llocs per on he passat.

Vostè ha estat un referent en el si dels moviments de renovació pedagògica de Menorca. Què ha representat per a Menorca la feina realitzada en aquest sentit? S'han pogut assolir la majoria d'objectius?

No sé si referent, he tingut el privilegi de formar part del gran equip de persones que ha estat el MRP de Menorca i estic molt content d'haver-hi participat. Jo pens que el MRP de Menorca en si ha estat un gran referent per a l'educació de l'illa. Pensa que s'han organitzat 34 Escoles d'estiu per a Ensenyants a més de cursos i seminaris d'hivern, de grups de treball i d'articles d'opinió a premsa. Pens que la feina feta pel MRPM és valorada per la gent del món educatiu, no només de Menorca sinó també d'altres indrets, que l'han pres com exemple.

Vostè també va estar vinculat durant molt de temps al Consell Escolar de Menorca...

Primer es va constituir el Consell Escolar de les Illes Balears el 2001 i es va elaborar el reglament d'ordre intern. En vaig ser vicepresident durant 3 anys. El 2004 vam constituir el Consell Escolar de Menorca i en vaig ser elegit president amb Pere Alzina de vicepresident. En aquell moment es van elaborar una gran quantitat d'informes, molts dels quals eren propostes importants. Va representar un procés de reflexió de tota la comunitat educativa de Menorca i constitueix un òrgan fonamental davant els reptes que presenta l'educació a la nostra illa.

Com creu que hauria de ser l'educació del segle XXI?

Bona pregunta. En educació hi ha dos conceptes que depenen de l'èmfasi que es posi en cadascun d'ells en sortiran unes polítiques o en sortiran unes altres. Em referesc als conceptes d'ensenyament-aprenentatge. El focus de l'ensenyament és sempre el docent, en canvi el focus de l'aprenentatge és l'alumne. Jo pens, i no ho dic jo, sinó que ho diuen els experts de la UNESCO i hi estic completament d'acord, que l'educació del segle XXI haurà de fer el canvi de l'ensenyament a l'aprenentatge. Açò voldrà dir flexibilitzar molt el currículum, cercar noves maneres, metodologies, de fer classe i fins hi tot els espais s'hauran de redistribuir i ser més oberts. No és fàcil, però crec que

hauria d'anar cap aquí.

Avui hi ha molta pressió perquè es prioritzin els coneixements de caràcter pràctic i de ciències, mentre es minusvaloren les assignatures de caràcter humanístic. No creu fonamental el foment de la lectura, de l'expressió artística i la creativitat?

És cert. Tenim el problema del currículum, és molt extens i no es pot fer tot. Mentre es tengui una visió mercantilista de l'educació, enfocada al món laboral, les assignatures de caràcter humanístic poca cabuda hi tenen, però si atenem a l'objectiu d'una educació integral i al llarg de la vida cobren més sentit. Jo estic convençut que el foment de la lectura, l'expressió artística, la creativitat han de ser part del nou currículum si verdaderament volem fer persones reflexives, crítiques i preparades per als canvis que ens esperen durant aquest segle.

Pot ser Menorca un lloc ideal per fomentar els valors del respecte a la natura, a l'ecologisme, que es mostren indispensables per al futur del planeta?

Menorca, per les seves limitacions com a illa, és ideal per fomentar els valors d'una societat sostenible. Pensa que tots els centres tenen la possibilitat de fer activitats relacio-

Persones amb criteri

nades amb el respecte a la natura i l'ecologisme. I no només fomentar-ho des de l'escola sinó des de tots els àmbits de la societat. Molta gent diu que aquesta aturada, deguda a la pandèmia, ens ha de servir per plantejar-nos nous reptes vers el medi ambient, en serem capaços?

Per als joves, les pantalles són una presència constant i moltes vegades excessiva. N'hi ha que defensen que a les escoles tot ha de ser digital i amb l'ús exclusiu de la *tablet*. A més d'educar de cara al món digital, no hauria l'escola de tornar al llibre com a eina bàsica de coneixement?

Has tocat un tema controvertit. Abans de res vull dir que jo som un gran defensor de les tecnologies a l'educació. Per altra banda pens que les dues coses, tecnologia i llibres són compatibles i que són eines molt vàlides per aconseguir els objectius. Es parla molt, avui en dia, que l'escola ha de ser innovadora i es posa com exemple la introducció de les tecnologies a les aules deixant de banda el llibre de text. Però si t'ho mires fredament l'únic que han fet ha estat canviar el llibre de text pel llibre de text digital, fent exactament allò que feien abans, explicar la lliçó i contestar preguntes. Açò no és innovació. El que cal és un canvi metodològic, un canvi en la manera de fer, passar de l'ensenyament a l'aprenentatge, com deia abans. I en aquesta nova situació per segons quines tasques s'haurà de fer ús de la tecnologia i en altres s'empraran els llibres. La innovació no ve donada per l'ús de la tecnologia a l'escola sinó pel canvi en la manera de fer les coses i en aquest canvi metodològic hi tenen cabuda tant les *tablets* com els llibres. **Des de la dreta i les posicions més neoliberals sentim constantment acu-**

sacions d'adoctrinament contra els mestres, quan són ells que voldrien imposar la seva visió única del món...

Primer de tot pens que l'educació mai no és neutre. Sempre hi ha una intenció. I moltes vegades quan des d'aquestes posicions neoliberals es demana que l'educació sigui neutre el que fan és imposar la seva visió única del món, com molt bé dius. Però l'escola ha de fomentar la reflexió crítica sense imposar maneres de veure la realitat. Després hi ha un altra cosa, mentre l'educació sigui un tema de reafirmació política i ideològica, mentre no s'aconsegueixi verdaderament un pacte social per l'educació i lleis estables, l'educació anirà coixa. Fa molts anys que demanem aquest pacte educatiu i hi hem estat molt a prop. Veurem si els que l'han de dur a terme estan a l'altura o tornam a perdre una oportunitat per avançar en la millora del sistema educatiu.

Els mateixos sectors solen ser els més bel·ligerants contra el català com a llengua vehicular a l'escola. Quins pensa que són els beneficis que ha aportat el nostre model d'educació?

Jo pens que els beneficis són molts. A Menorca es va anant introduint el català com a llengua vehicular, a poc a poc, sense preses i sense gaire soroll i prest les escoles s'hi van anar apuntant. I no hi va haver gaire soroll perquè s'explicava a les famílies allò que es feia. Amb la llengua passa com en l'educació, mentre sigui un tema de reafirmació ideològica hi haurà una confrontació que no beneficia gens a la convivència. Tot el contrari, hi ha sectors que volen mantenir molt viu aquest enfrontament.

En aquests moments és obligat parlar de l'impacte del Covid-19 en l'educació...

L'impacte ha estat total. Pensa que s'ha hagut de passar d'un sistema presencial a un sistema virtual de cop i sense preparació. L'impacte és immens, alumnes que no estaven avesats a fer feina a distància, docents que no estaven avesats a fer classes *on line*. Tot açò s'ha d'aprendre i amb temps. I s'ho han trobat tot de cop. Més feina per als estudiants en la realització de tasques, més feina per als docents en la preparació d'activitats, veure quin entorn era el millor per poder mantenir el contacte amb la classe. Les famílies s'han vist més implicades. I després, el problema que no tothom tenia els recursos per poder treballar a distància. I així i tot la gran majoria se n'ha sortit. Jo pens que si hem de treure alguna cosa bona de tot açò és que l'escola ha d'aprofitar aquestes eines per millorar la manera de fer feina. Ningú qüestiona que les classes han de ser presencials, els al·lots i al·lotes necessiten del contacte amb els seus companys però a la vegada investiguem noves maneres de fer classe i emprem aquestes eines que tenim a l'abast i que en un moment de crisi hem hagut d'aprendre a utilitzar.

Finalment, com encara el temps de la seva jubilació?

Amb molta il·lusió i tranquil·litat per la nova etapa. Jo no som de fer-me molts de plans. Som més de viure plenament el present. M'agrada molt caminar pel camp, qualche dia anar a pescar, llegir i estar més estona amb família i amics. Aquest primer any me l'he plantejat més de desconnexió de tot el que feia. Així i tot m'he apuntat al programa "Pacient actiu" de l'Isa-lut. Pens que es un programa ben interessant i que alguna cosa hi podré aportar.

Pàgines patrocinades per

Polígon La trotxa
Avinguda de sa Beguda, 7
07730 ALAIOR - Menorca
ILLES BALEARS

Tel. 971 37 81 57
Fax 971 37 90 41

info@construccionesolives.com
www.construccionesolives.com

Centre d'Estudis Locals d'Alaior

La ruta Albranca, amb identitat pròpia!

Des del març del 2020 el món ha canviat radicalment a causa del COVID-19. Poc ens podíem imaginar l'any passat que aquest estiu les coses serien ben diferents. O gairebé.

Les circumstàncies han fet que algunes activitats econòmiques i culturals no es realitzin o bé canviïn de format. Nosaltres optam per oferir la Ruta Francesc d'Albranca un estiu més.

Si bé és cert que, des de l'any 2007, la visita guiada per es Migjorn Gran sempre l'hem feta en el marc del mercat dels Dimarts as Migjorn Gran, no ho és manco que la Ruta Francesc d'Albranca per ella mateixa té suficient identitat pròpia.

Així ho pensam nosaltres, i així ho pensa també l'Ajuntament des Migjorn Gran. Gràcies al seu suport, i especial-

ment al d'Adriana Moll Sales, regidora de Cultura, hem treballat perquè aquesta visita es faci realitat una vegada més.

La Ruta Francesc d'Albranca 2020 està organitzada pel Centre d'Estudis Locals d'Alaior, l'activitat és gratuïta i les voluntàries culturals són Magdalena Pelegrí Moll i Puri Mira Sales.

Al llarg d'una hora i mitja els visitants coneixeran els llocs on va viure Francesc Camps, conegut com el metge Camps i també com Francesc d'Albranca.

El punt de trobada és davant la Biblioteca Pública des Migjorn Gran, on iniciam la visita amb una introducció sobre la biografia de Francesc d'Albranca.

A continuació anam a la seva casa, passarem per la tanca de sa Creu des Pujol de Binicodrell, visitarem la caseta del Metge Camps i la seva família al cementeri, explicarem què és el mil·liari, arribarem fins a sa vinya des Metge Camps i, de tornada, ens aturarem davant el centre educatiu Francesc d'Albranca. La visita acaba a la biblioteca pública, on descobriren els documents, llibres i objectes donats per la família de Francesc d'Albranca al poble des Migjorn Gran.

Qui ens acompanyi gaudirà d'una proposta diferent que els permetrà descobrir l'essència d'un poble, es Migjorn Gran, i la d'un personatge, Francesc Camps i Mercadal, que dona una identitat pròpia al poble, tant en l'aspecte cultural com humà.

Realitzarem la ruta els dies 7, 14, 21 i 28 de juliol i els dies 4, 11, 18 i 25 d'agost. L'hora d'inici és a les 19.30 h i el punt de partida és a la biblioteca pública.

Redacció

Anna Petrus i els Films d'Interior

Quan el cinema i la poesia es donen de la mà

El període de confinament provocat per la crisi del Covid-19 ha estat una bona oportunitat per a la cineasta alaiorenca per explorar la seva creativitat. Així ho afirma ella i així ho podem constatar amb el projecte "Films d'Interior" que ha estrenat durant aquests mesos al seu Canal de YouTube i a les seves Xarxes Socials.

"Films d'Interior" són un conjunt de peces de cinema poètic, o poesia filmada, escrites i rodades en confinament i que fan referència tant a l'espai interior habitat durant tantes setmanes com a la introspecció poètica i emocional de la cineasta. Fins a la data, Anna Petrus n'ha estrenat quatre, *Fosquet*, *Horitzó*, *País* i *Sexe*, però el projecte no s'atura, malgrat que ja esteim en fase de desescalada. La idea que té la cineasta és seguir explorant aquest format en el qual no s'havia endinsat fins ara i que li ha permès explorar noves formes de creació.

En els "Films d'Interior", Menorca hi és sempre present en forma de mar, posta de sol a la platja, les seves amigues de tota la vida o el futur que Petrus planteja com una barreja amb el passat. Malgrat que fa anys que viu fora de l'illa,

Menorca és sempre punt de referència per a la seva creació, espai mític de la infantesa d'on en realitat acostuma a beure tot procés creatiu.

La cineasta es mostra entusiasmada amb aquest projecte i assegura que ha aconseguit combinar la seva doble pulsio creadora, la d'escriure i la de filmar. És per açò que "Films d'Interior" malgrat ser un projecte concebut durant el confinament tindrà continuïtat sense que a hores d'ara Petrus sàpiga fins a on la portarà. ✱

Equip de Govern - Ajuntament d'Alaior

Son Bou i Cala en Porter reben per setè any consecutiu la Bandera Blava

El 100% de les platges urbanes del terme municipal d'Alaior compleixen amb totes les exigències de sostenibilitat ambiental, qualitat de l'aigua, serveis de platja, condicions de seguretat, accessibilitat, sanitat, gestió ambiental i neteja.

Així ho ha confirmat l'Associació d'Educació Ambiental i del Consumidor que, per setè any consecutiu, ha atorgat a les platges de Son Bou i Cala en Porter el distintiu de

Bandera Blava. Aquest guardó suposa un gran control en el compliment de tots els requisits, dividits en quatre àrees:

1. Qualitat de l'aigua: La qualitat de l'aigua de bany a la platja durant la temporada anterior ha estat excel·lent. A més, s'han pres un nombre de mostres periòdiques per determinar la qualitat així com el compliment de la Directiva de Tractament d'Aigües Residuals Urbanes.

2. Informació i educació ambiental: Hi ha panells amb informació sobre la platja, els ecosistemes litorals, juntament amb un codi de conducta per a aquests espais.

3. Gestió ambiental: La platja compleix amb la legislació ambiental, està neta i disposa d'una adequada gestió de residus. A més, compta amb banys públics.

4. Seguretat i serveis: La platja té accessos fàcils i segurs a més d'existir un equip de primers auxilis.

José Luis Benejam, batle d'Alaior, ha volgut remarcar que aquest reconeixement posa de manifest el gran treball realitzat per part de molts de treballadors per mantenir en bon estat les dues urbanitzacions i les seves platges. «Ara més que mai és important presentar les platges d'Alaior així com són: excel·lents i segures per als usuaris. Per aquest equip de govern és un pilar essencial tenir cura del turisme, una de les bases de l'economia del municipi», ha manifestat Benejam.

L'Autocinema: tot un fenomen

El 10 de juliol tindrà lloc l'última projecció programada de l'Autocinema d'Alaior, una iniciativa innovadora de cinema a l'aire lliure que ha estat tot un èxit i s'ha convertit en tot un fenomen.

Els assistents han pogut veure grans èxits del cinema musical com Grease, Mamma Mia o La La Land, respectant en tot moment les mesures de seguretat sanitàries, enmig d'una gran expectació i de bon ambient.

L'Ajuntament d'Alaior va ser el primer consistori de tot Balears en presentar aquesta iniciativa que, a poc a poc, també estan començant a preparar a altres indrets de les illes.

S'AUBA
REVISTA D'INFORMACIÓ DE SANT LLUÍS

IRIS
Setmanari d'informació i cultura

S'ULL de SOL
Revista cultural d'Alaior

xerra i xala
Revista des Mercadal

EN AQUESTS MOMENTS D'INCERTESA,
COMPTAR AMB TU ÉS MOLT VALUÓS PER NOSALTRES.
CONFIA EN LA PREMSA DE PROXIMITAT,
FES-TE SUBSCRIPTOR!

Mandy Tuckett

El uso de metales en las industrias de Alaior

Examinaremos la complejidad de la situación bajo lupa

La fealdad de una planta siderúrgica.

En nuestro pueblo tenemos varias industrias que fabrican productos de metales: ventanas y persianas de aluminio; una fábrica de vallados metálicos para cercar casas; un fabricante de bisagras; una ferretería especializada en la fabricación ciertas piezas por encargo. El hierro lo utilizan los araders para las barreras de ullastre en el campo, y en la construcción se necesita para reforzar hormigón. Años atrás para hacer los cerramientos y las puertas de los horts, se traía de fuera planchas de metal galvanizado

Las bisagras pueden ser de acero inoxidable, latón o hierro. Las materias primas de estos tres metales se producen muy lejos de España, antes de ni siquiera convertirse en planchas para luego cortar las piezas aquí.

El acero inoxidable es una aleación de acero con un bajo porcentaje de cromo en la masa que le confiere su brillo. El acero básico se produce en los altos hornos en una planta siderúrgica y hay más de 20 de ellas en España.

Por la otra parte, el latón, que es una aleación de cobre y zinc, en forma de plancha, es traído a Menorca desde países de Europa.

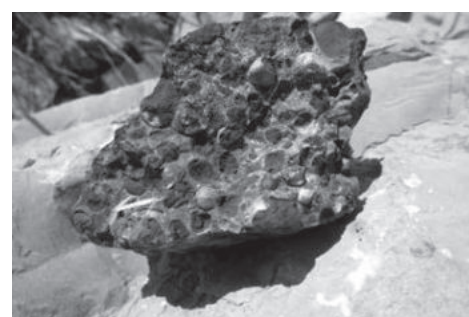
Las ventanas y persianas de aluminio se fabrican aquí, pero el metal se tiene que traer de fuera y a la vez depende de una materia prima -la bauxita- un mineral de color rojizo

que se extrae en explotaciones grandísimas.

Las minas de hierro en España están cerradas. Como suministradores, los principales países exportadores de este metal son Australia, Brasil, China, India y Rusia.

Para terminar, el acero galvanizado es un tipo de acero recubierto con varias capas de zinc que protege al acero de la oxidación. Este metal se utiliza para señales de tráfico, barandas en las carreteras y carteles publicitarios.

Por ende, el obstáculo es el mismo de siempre: la importación de materiales básicos encarece el precio final al consumidor en la isla.

Bauxita

Guillermo Comba Morayta

Microrelats

La emoción del riesgo

Había superado con creces más de la mitad de una vida anodina. Por ello, cuando viajaba en su vieja motocicleta de escasa potencia, adoptaba una postura aerodinámica y ponía cara de velocidad para sentir la emoción del riesgo.

Impressió digital, ràpida {
• Targetes
• Invitacions
• Cel·lebracions

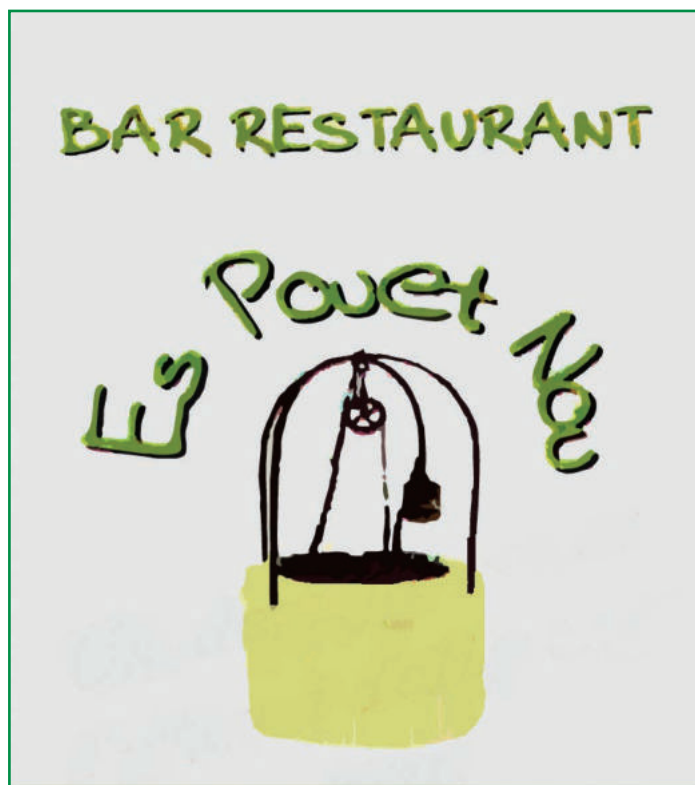
Impressió offset / tipografia

Edició de llibres, revistes, catàlegs...

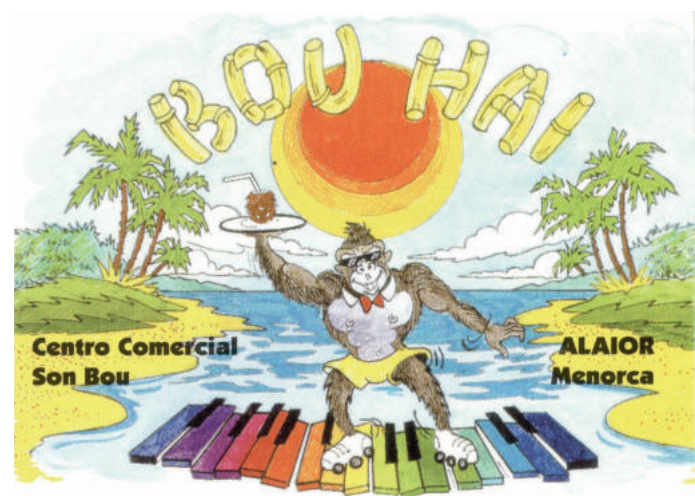
Disseny gràfic, creació de logos i línia d'impresos

+ de 30 anys d'experiència

Carretera Nova, 137 (Alaior) - Tel.: 971 37 14 29 - email: imprentajons@telefonica.net

Av. Verge del Toro, 73B
ALAIOR - Menorca
Tel. 971 37 94 44

Montserrat Sobrevias

Nova assignatura

Conec un àngel bonàs
que ja està desconfinat.
Ens fa classes de repàs
si pujam dalt del terrat.

De manera natural,
aquest mestre ho sap prou bé:
no tothom aprèn igual,
cadascú té el cap que té.

Hi hem fet geometria
amb un regle gegantí.
Tot s'ha fos en poesia.
Tenim tant per descobrir!

Mil lliçons avui n'hem tret:
Que una recta mai és corba.
Que no pots estar distret.
Que el sol als ulls et destorba.

Sense màscares ni guants,
es toquen en un sol punt.
En diuen rectes secants.
Mirau bé, només en un!

Que la vida és qui t'ensenya
Tot s'acaba, res perdura...
Ara m'apunt la ressenya:
Aprendre és una aventura!

En merenga s'han tornat
ja ha finit la rectitud.
Quina contrarietat!
Tot l'encant el vent s'ha endut.

Redacció

Juny

Concert de jazz a sa Plaça Nova

El dia 13, organitzat per l'Ajuntament, es va celebrar, a sa Plaça Nova, el primer concert amb públic després del confinament. Sota el títol Afi-nats el grup Jazzlab, en aquesta ocasió en formació de trio, va presentar un programa basat en temes clàssics i contemporanis de jazz i blues. Els intèrprets van ser Antonio Francesco Lo Re, trompeta, Juan José (Larry) Del Campo, baix, i Gabriel Seguí Campos, guitarra.

Òpera a la fresca a la Plaça Nova

Dia 20 es va dur a terme a la plaça Nova la retransmissió, a través d'una pantalla gegant, de l'òpera *Carmen* de G. Bizet, amb la producció de Calixto Bieito, enregistrada el 2010 al Gran Teatre del Liceu. Es tracta d'una gravació especial, ja que va ser l'estrena de la producció al teatre, i comptà amb Béatrice Uria-Monzón com a Carmen, Roberto Alagna com a Don José i Marina Poplovskaia com a Micaëla. Un repartiment de luxe que va permetre gaudir d'aquest icònic muntatge esdevingut un referent a tot el món. Després de l'èxit de les passades edicions, l'Ajuntament ha tornat a organitzar la transmissió d'òperes a l'aire lliure amb l'objectiu de donar difusió al gènere líric i apropar les grans produccions al públic alaiorenc.

El duo de la Simfònica omple Sant Diego

El mateix dia 20 es va dur a terme, a Sant Diego, un dels concerts de cambra que l'Orquestra Simfònica de les Illes Balears va oferir a Menorca sota l'etiqueta #sonempertu. A Alaior, el duo format per Emmanuel Bleuse (violoncel) i Martin Gregg (contrabaix) van interpretar un repertori divers des de la música del Barroc a compositors contemporanis, amb obres de Vivaldi, Mozart, Brahms o Piazzolla entre d'altres. El

programa, d'un gran atractiu, va ser molt aplaudit pel públic que omplia tot l'aforament de la sala, reduït ara per les mesures de seguretat a causa del Covid-19.

Alaior celebra l'Orgull LGTBIQ+

Els dies 27 i 28 es va celebrar, per primera vegada a Alaior, l'Orgull LGTBIQ+.

El dissabte 27, el conegut i guardonat esportista Víctor Gutiérrez, integrant de la selecció espanyola de waterpolo, va pronunciar la conferència «Esport sense armaris: visibilitat LGTBI a l'esport professional». Mitjançant la seva experiència com a esportista d'elit obertament homosexual, Gutiérrez va explicar les dificultats a les quals les persones del col·lectiu LGTBIQ+ s'enfronten en el món de l'esport d'elit.

El dia 28 es va dur a terme una sessió cinematogràfica amb la projecció de la pel·lícula *Solo nos queda bailar* i els curts *Guillermo en el tejado* i *Madrid-Estocolmo*, de temàtica LGTBIQ+. A més, durant tota la setmana de l'Orgull la balconada del consistori va lluir la bandera del col·lectiu.

Torna el Mercat de Nit

A partir del 15 de juliol el centre d'Alaior tornarà a acollir cada dimecres el Mercat de Nit, al carrer i plaça des Ramal. Durant tot l'estiu i amb l'objectiu de dinamitzar encara més el mercat, cada setmana s'organitzaran activitats complementàries de caràcter infantil i cultural que animaran l'ambient. El mercat s'adaptarà a les mesures sanitàries i de prevenció de la Covid-19.

Redaccio

Acirkaos

Acirkaos, la força del circ!

Fantasia, equilibris, entusiasme, escola anual de circ, joc, compromís, respecte, trapezi, campaments d'estiu, esforç, festival de circ, malabars, espectacles, confiança, xarxa... és Associació Acirkaos.

Acirkaos treballa des de l'any 2012 a l'illa de Menorca oferint una proposta pedagògica d'aprenentatge i de descoberta del circ. La nostra filosofia té un caràcter social, educatiu, cultural i comunitari en totes les accions i activitats que duim a terme. Durant aquests vuit anys hem compartit actuacions a través del Festival de Circ a Son Putxet i al parc des Freginal, en els teatres o espais públics de patrimoni cultural i artístic. També hem vist créixer, a diferents poblacions, els nostres alumnes de l'escola anual de circ, on es poden aprendre les diferents disciplines que conformen el circ, com són les tècniques aèries, els malabars, equilibris, acrobàcies i el clown.

El circ actual és la continuació d'una tradició artística que ens arriba a través dels segles. Antigament les arts del circ es transmetien de generació en generació, en famílies que s'hi dedicaven. Avui en dia, el circ es contempla com una disciplina artística que engloba altres arts escèniques, com la música, el teatre o la dansa. I que es pot aprendre en escoles de circ.

Pàgines patrocinades per l'Ajuntament

Les persones que gosen practicar circ en les activitats que proposa Acirkaos, tant fillets com filletes o adults, poden sentir el control de tot el que aprenen –seria el més difícil encara, tan famós del circ. Totes les seves fortaleces, interessos i habilitats es posen en joc i alhora comparteixen els aprenentatges en un ambient col·lectiu i de participació grupal.

Així també, el públic que assisteix als espectacles entra en un món màgic on la realitat se sent i es viu a través de l'emoció, l'humor i la fantasia, provocant un oooh! o posant la pell de gallina.

Per tot açò, amb ganes de continuar la nostra tasca amb molta força, aquest estiu 2020, més que mai, preparam activitats on podrem retrobar-nos, sempre amb seguretat, i sense perdre el nostre sentit més valuós, l'aspecte humà.

Els campaments de circ –Acirkaos al Sol– tindran lloc la setmana del 4 al 9 d'agost per a fillets i filletes i joves a Son Putxet. El festival de circ ACIRKAOS, arriba enguany a la 8a edició amb una programació per a tots els públics. El 21 i 22 d'agost hi haurà a Son Putxet representacions per a tota la família; també pendents de confirmar actuacions de circ al Pati des Convent i Cala en Porter.

Salut i llarga vida al circ!

Bep Meler

Es barranc i sa cala de Sant Llorenç

(...) Tant com davallam, si aixecam les nostres vistes cap amunt, ens sorprenen aquells imponents penya-segats, que formen capritxoses escultures naturals amb les roques. Es poden veure alguns queralts, amb les seves capritxoses formes megalítiques. Són promontoris dels penya-segats que sobresurten per damunt el terreny planer i natural del penyal.

Trobam un tram de paret seca imponent, esglaonat en dos nivells, d'uns dos metres cada graó; és una paret que imposa per la seva altura, i per com es va paredar aquell mur tan majestuós, que sosté les terres de la tanca o paleta superior, per poder-les cultivar i evitar-ne l'erosió.

A certs indrets del caminó d'accés a la cala, hi trobam tanta vegetació natural que sembla que passam per davall d'un túnel, que cobreix aquest pas.

Las roques dels penyals estan bastant afectades per l'erosió, amb nombrosos forats que formen coves, balmes, llivanyes i grans barbacanes que estan tenyides de grisos líquens i molses, a causa de les inclemències meteorològiques.

En el recorregut podem apreciar un siti o pla de sitja, amb terra cremada i còdols tenyits per la sutja o mascara al seu voltant.

Les terres d'aquest barranc sembla que en qualche temps passat es conreaven, perquè hi trobam restes d'algun garrover en estat d'abandó.

Per al camp, l'aigua de pluja

La cala normalment no té arena; s'hi solen trobar macs, còdols rodats per les onades del mar a causa de les fortes ràfegues del vent de migjorn, que arrabassen les algues —posidònia—, les disposen a la vorera i cobreixen part del preciós macar, on després es podreixen.

A la part esquerra de la cala hi roman edificada una caseta construïda amb pedra i morter, coberta amb una volta de canó, longitudinal, amb pedres de marès. Està subdividida

en dos compartiments; una part té l'entrada amb un llenegall fins a la mar, amb un portal de doble porta, per poder entrar-hi una barca. L'altre compartiment té l'entrada lateral d'una sola porta. Pareix que era una caseta habitació d'estada temporal.

Geològicament, aquest entorn forestal està constituït per roca coneguda pels habitants del paratge, com a penya viva, pedra calcària petrificada, així com per pedra de marès, més tova, del miocè, que es pot tallar amb eines manuals, com l'escoda, el martell de tall i altres, utilitzades per a la construcció dels edificis de les cases rurals menorquines, bouers, pallisses, estables, solls o barraques... entre altres.

La flora i la vegetació arbustiva, així com l'hàbitat faunístic, tant les aus com els mamífers i els rèptils, són els característics de la part del migjorn i el miocè de l'illa de Menorca.

Jaume Tanus

Després de la tempesta...

Després de la tempesta solen dir que arriba la calma. I no seré jo qui ho posi en dubte, més quan es tracta d'un refrany, i els refranys normalment solen resultar encertats, pel simple fet que es nodreixen de l'experiència. I que com sabem és la mare de la ciència. Però per navegar per aquest món nostre d'avui, tan endiablant, tampoc arribam a saber amb certesa si amb l'experiència tota sola basta per resoldre segons quines qüestions que estan en el mostrador quotidià. Sobretot, perquè la punyeteria existent és de tan alta gamma en gairebé qualsevol àmbit, que ja no es pot quasi fiar un, com deien, ni de la família. Institució que per cert tampoc és el que era. I... ja hi som. Esteim, podríem dir, com tot sols, però al mateix temps molt ben emparats, encara que sigui amb el gruix de mig centímetre. La gruixa d'un mòbil. Amb quantitats d'amics i amigues que poden arribar a ser bestials. Per tant, què li hem de fer, som enmig del ball i hem de... Anava a dir ballar, però crec més adient batallar, en consonància amb la lluita oberta contra tot allò que és visible i també el que és invisible, com ara pot ser el coronavirus,

Quines coses...

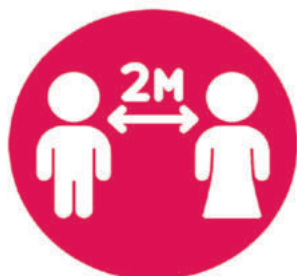
que ha fet saltar espines pertot arreu. Fent posar dubtes sobre tots els estaments, des del polític al mèdic. Però el cert és que el virus, sobretot per desconegut, ha estat un greu i gran problema. I pel que fa a Espanya, sembla que només el pogués resoldre bé el gremi polític, però que justament no és al poder. Perquè aquest país nostre desgraciadament sofreix, des de fa temps infinit, no d'un mal, de molts de mals i molt més incurables encara que no el "coronavirus"; com podria ser, sense anar més enfora, el "corona sí-corona no", que com aquell altre, encara tampoc no se li ha trobat la vacuna. I si és que qualche dia la trobessin, no passeu pena, que com passa també en el món de la medicina, sortirà una empresa farmacèutica més poderosa que altres, tal vegada d'un país no tan rar, que juntament amb la comanda s'endurà els diners per endavant, i com és natural també enganyarà el comprador, perquè la vacuna, com un temps passava a Alaior amb el gin, resultarà que estarà batejada i serà fallida en un 99,9 per cent. Ala idò.

SEGUEIX LA REGLA DE LES 3 EMES

FES-TE LES
MANS NETES

RESPECTA ELS
METRES DE DISTÀNCIA

USA BÉ LA
MASCARETA

HEM BAIXAT LA CORBA,
PERÒ NO PODEM BAIXAR LA GUÀRDIA
MÉS INFORMACIÓ A [CORONAVIRUS.CAIB.ES](https://coronavirus.caib.es)

GOVERN
ILLES
BALEARS

San Crispín dona 2 tones d'aliments de primera necessitat a Creu Roja i Càritas Diocesana

La Cooperativa San Crispín ha reforçat el seu compromís solidari amb iniciatives socials per donar suport a diferents entitats arran de la COVID-19. Amb aquest objectiu, el Consell Rector de San Crispín va fer un donatiu el 8 de juny de dues tones d'aliments a Creu Roja i Càritas Diocesana d'Alaior i es Migjorn Gran.

Els aliments seleccionats per ambdues entitats van ser aliments de primera necessitat com cigrons, lleties, oli, mongetes, llet o farina, així com també productes bàsics de neteja com paper de vàter, lleixiu, detergents o sabó.

Aquest donatiu va tenir lloc a la seu de San Crispín, al Polígon Industrial La Trotxa. El president de l'entitat, Joan Camps, va explicar que San Crispín és molt conscient de les necessitats que aquesta crisi ha provocat i per açò cal que la Cooperativa estigui més que mai al costat dels ciutadans més vulnerables, re-connectant amb els valors fundacionals que la van fer néixer fa 67 anys. "Col·laborar amb dues entitats tan properes per a nosaltres com Creu Roja o Càritas Menorca és el mínim que podem fer per aportar el nostre granet d'arena a tot plegat" ha explicat.

Per la seva part, Anna Gomila, responsable de Càritas Diocesana d'Alaior i Sebastià Ametller, responsable de Creu Roja a Alaior, van destacar que aquesta donació significava un reforç i un suport imprescindible en un moment d'emergència social sense

precedents, on l'ajuda permetrà que les famílies tinguin garantits uns béns alimentaris bàsics".

A banda d'aquest acord, cal tenir en compte que la Cooperativa San Crispín col·labora habitualment amb Creu Roja i Càritas Diocesana des de fa anys amb descomptes per adquirir productes bàsics i la donació de producte fresc de manera habitual.

Gran recapte solidari i cistelles solidàries de producte local per a socis

A banda d'aquesta donació directa, la Cooperativa San Crispín també ha encetat altres iniciatives que han nascut a causa de la Covid-19 i que encara estaran en marxa durant tot el juliol. És l'organització d'un gran recapte solidari obert a les tres botigues d'Alaior i es Migjorn Gran, on poden participar socis i clients.

El Consell Rector també va anunciar que es posarien en marxa unes cistelles solidàries de productes frescos de proximitat a disposició de tots aquells socis que tinguin dificultats per arribar a final de mes.

Redacció

Qui s'atreveix amb l'enigma? 25 € de premi

Hi ha un missatge amagat en els diferents articles del mes. Llegint els articles podreu deduir quina part de l'enigma pot aportar cada article.

No tots els articles entren en el joc, només els que tenen un asterisc al final del text. També la resposta pot ser en totes les fotos del mes, incloses la portada i contraportada. Guanyarà qui ho tingui millor i hagi enviat primer la solució a:

sulldesol@gmail.com. Heu d'enviar el nom vostre, amb una foto del DNI o qualque document on consti l'edat.

La guanyadora del concurs de juny va ser na Clara Allès Pons, enhorabona. Na Clara farà donació del premi a una ONG.

Enigma juliol. Seguim cercant aquesta persona.

Aquest mes, un poc més difícil, augmentam el repte.

1. El segon llinatge del nostre personatge és el mateix que el 1r llinatge de l'interlocutor de la catedral amb qui parla el poeta de sa Costa de l'Església. Quin és el segon llinatge?

2. Li diuen de ca na... El nom de la mare acabarà tenint relació amb els llums de la Trotxa.

3. Sa mare era de 2n llinatge com aquell que és dels darrers de la llista, però clau perquè és qui fa la mescla final.

4. Per saber on feia feina abans haurem de patir un poc. Tocava quasi cada dia materials que tenen a veure amb el trànsit i que no s'oxiden per una capa de zinc, en un departament de qui paga una pàgina sencera de publicitat. On treballava?

5. És una persona generosa que pertany a una ONG en què ocupà el mateix tipus de càrrec que n'Amador el 2004. Una ONG que es dedica a treballar pels refugiats en un país on en Sastre hi trobà rastres de ciutadellencs. Quin càrrec ocupà i on són els refugiats?

N'Elna i na Clara, guanyadores de maig i juny.

Espai patrocinat per

Junts per Lò

La meitat de possibilitats des Convent perdudes pel PP

Hem perdut els 841.000 € que li havien concedit al nostre poble per adquirir les cases i les cotxeries des Convent que encara queden en mans de particulars i que eren una part important del projecte. L'Ajuntament tenia l'ajuda concedida amb fons de l'ecotaxa des del 2017. El 2020 no hi ha cap tràmit iniciat. Quan es comencin poden destorbar-se uns anys més. Lògicament el Govern de les Illes Balears ha decidit destinar els doblers a altres necessitats que ja estiguin preparades per a una inversió immediata perquè, amb una crisi com l'actual, no té cap sentit tenir aquesta quantitat adormida, sense profit, perquè el PP ha estat incapaç d'invertir-los en 3 anys, ni ho faria en 5 anys.

Primer vam perdre tot el 2n pis del Convent. Allò que estava previst ser una part de la mostra d'etnografia de la col·lecció Llambias, va ser capgirat pel PP per ser un restaurant, després un centre de cultura gastronòmica i ara pràcticament quasi tot serà un passadís i res més. Superfície poc aprofitada restaurada a un gran cost amb poca transcendència per al poble (un passadís). Ara li hem d'afegir tots els metres quadrats dels immobles que s'havien de comprar amb els 841.000 €. Les gestions pèssimes del PP han fet perdre quasi la meitat de la superfície des Convent.

Açò vol dir que hi haurà manco espais per fer cultura, manco espais per atreure turistes, manco espais per rendibilitzar la inversió. Tot açò vol dir que les possibilitats del Centre des Convent s'han reduït a la meitat. La meitat d'energia i la meitat de possibilitats per dinamitzar diferents àmbits del poble. Els alaiorencs ens hem quedat amb la meitat d'un dels projectes emblemàtics que cada vegada està més descafeïnat. I no hem acabat.

Una altra més a afegir a la pèrdua dels 4 milions que havien de ser per als pluvials d'Alaior i que van acabar invertits a Campos i retornats al Govern central. O els milions destinats al centre de salut que també suren des de fa 10 anys. O els 10 anys per electrificar la Trotxa 2. O el centre nou de FP que tampoc es farà a Alaior. O podríem parlar dels 6 anys sense aprovar, ni inicialment, el pla general nou, serà la tramitació d'un pla general que batrà quasi tots els records habituals coneguts.

En nivell de rendes som des de fa dos anys el darrer poble de Menorca. No hi ha una previsió municipal de fer gaire cosa en els propers mesos d'una gran crisi. I a més a més perdem les inversions que venen d'altres llocs. Quina explicació té açò? És conseqüència del tipus de política del PP: molta dedicació a entretenir el personal però poca capacitat de fer la política que necessita una població de 9.000 habitants amb l'esperança d'una qualitat de vida digna també per a les següents generacions. Costa avall i amb la bena davant els ulls.

Jordi Odri

Mentre els til·lers floreixin a Unter den Linden, Berlín serà Berlín

Aquesta frase a la bella cançó que interpretava Marlene Dietrich ens convida a tenir templança. Ella es referia a la preciosa i dinàmica ciutat de Berlín, però serveix en general per a la vida. I, crec, que podria ser una convidada a deixar-se anar, a sortir dels projectes vitals encotillats i que, a vegades, ens engendren l'angoixa de l'objectiu no acomplert. Sempre floreixen...

Si estem atents, l'atzar ens regala possibilitats, que tan sols necessiten ser caçades al vol per obtenir premis sorpresa. Heràclit puja al mont Kacoscala, somiant arribar a l'Olimp on viuen els déus, i adquirir potser l'or dels immortals o, com Prometeu, el foc, però en quedar aturat en un replà del camí d'ascens descobreix que la terra no és plana, veu la curvatura; en llevar-se les cucales, la ceguesa de la recerca, obté "la moneda d'or", el regal del coneixement.

A vegades cerquem i / o necessitem l'aprovació dels altres, que ens confirmen; o ser odiats pels altres, practicant un "maleïtisme" elitista; o viure a la recerca de l'opinió conformista o enfrontada dels altres. Algunes respostes, com la pau, estan dins i es tracta també d'una qüestió d'atenció interna.

Recerques massa encaminades i entre murs, amb objectius molt rígids, que ens porten a la frustració. Les respostes, la superació, *l'amour trompé*, l'avoriment, les feines no aconseguides, els plans...

"La vida és allò que passa mentre estàs ocupat fent altres plans", com deia Lennon, i ens quedem en la falta de preparació per treure profit del fracàs (que forma part de la vida), de les branques de l'arbre quan el tronc no ens pertany. L'obsessió del pastís sencer que no ens deixa fruit de la porció que tenim a l'abast.

No passa res per ser un entre els altres i predisposar-se a trobar la moneda, com Heràclit, pel camí de la bossa d'or, i preparar-se per no "cagar-te" de por a la primera dificultat. Ja ho deia la cançó del Kinks, "paranoia head destroyer": fer-se flexible per ser fort.

La diversió sense fi, els moments intensos de passió, la punxada de l'art, la commoció de l'ànima, el dolor de la tendresa... per tot això tan sols fa falta estar atent i disposat per gaudir-ne, quan ve casualment, cavalcant sobre qualsevol altra cosa.

Ens resta evitar perdre la bones formes, darrere el quedar bé social, i intentar ser mínimament elegant quan et portin al furgó.

Mentre els til·lers floreixin a... on tu trobis.

Partit Popular d'Alaior

L'Ajuntament d'Alaior demana que s'engegui amb caràcter d'urgència la línia de bus entre Alaior i Cala en Porter

Davant la negativa de l'àrea de mobilitat del Consell Insular d'engegar la connexió d'autobús entre Alaior i Cala en Porter, l'Ajuntament d'Alaior considera inadmissible que, en ple estiu, aquesta línia encara no estigui en marxa.

Des del Consell Insular s'ha informat que aquesta connexió no es tornarà a iniciar fins a la segona quinzena de juliol, al·legant que aquesta és deficitària, i que actualment han de fer un aprofitament adequat dels recursos.

El consistori, fins i tot, va proposar que si no es podia engegar la línia L33 (Cala en Porter-Alaior), la línia 31, que dur a terme el recorregut Maó-Cala en Porter, finalitzés a Alaior, fins que no es posés en marxa la L33.

José Luis Benejam, batle d'Alaior, considera aquesta decisió com a inadmissible «entenem que s'hagi de fer un bon ús dels recursos econòmics, però el transport públic hauria d'estar al servei de tothom. Els ciutadans de Cala en Porter que no compten amb transport privat no poden venir de cap manera a Alaior si la línia de bus encara no està en marxa. És inacceptable, es tracta d'un servei públic. Així mateix, açò és totalment contradictori a la línia marcada pel Consell de fomentar l'ús del transport públic i la mobilitat sostenible».

«No pot ser que, per exemple, la connexió entre Maó i Cala en Porter s'iniciés tot just després d'acabar el confinament, i la d'Alaior i Cala en Porter, que, recordem, és el mateix municipi, quasi dos mesos després, encara estigui aturada», recalca Benejam.

A més, el consistori considera essencial que es torni a posar en marxa aquesta connexió també des del punt de vista de l'àrea social «tenim moltes persones de Cala en Porter que necessiten traslladar-se fins al banc d'aliments, i fillets que assisteixen al programa d'acompanyament escolar», ha manifestat Maria Antònia Pons, regidora de Serveis Socials.

D'aquesta manera, el consistori reitera la petició que ha fet ja al Consell Insular en nombroses ocasions, per tal de garantir que els residents a Cala en Porter comptin amb una bona oferta de transport públic durant tot l'any.

Miquel À. Marquès

Unes festes de Sant Llorenç diferents

Enguany celebrarem unes festes de Sant Llorenç diferents. I més després de l'experiència de les de Sant Joan a Ciutadella.

El 18 de juny l'Ajuntament d'Alaior va convocar una reunió amb els components de la Junta de Caixers, la Junta Ciutadana en honor a Sant Llorenç i la Comissió de Festes, en la qual el batle José Luís Benejam va exposar la situació actual, tant sanitària com de limitació d'aforament. El batle va destacar que es dona prioritat a la salut i la seguretat dels ciutadans, per la qual cosa es va decidir de no programar la colcada tradicional ni la desfilada de carrosses, entre d'altres actes tradicionals de les festes.

Des de l'Ajuntament es fomenta una campanya de conscienciació sota el lema "Sant Llorenç amb seny". Es treballa en l'organització d'actes en els quals es pugui controlar l'aforament de persones i respectar les mesures de distanciament físic per gaudir d'un Sant Llorenç diferent, però no manco especials.

La decisió de no realitzar les festes de Sant Llorenç com se solen organitzar anualment ja venia precedida per la decisió que unànimement van prendre els batles de forma consensuada en una de les seves darreres reunions.

Cristóbal Marquès, regidor d'Hisenda, Urbanisme, Obres Públiques i Educació i caixer batle del bienni, ens confirma que enguany serà un Sant Llorenç diferent.

Quant al pregó, que anirà a càrrec de les germanes Xisca i Maria Riudavets, se celebrarà al pati de l'institut Josep Miquel Guàrdia, un espai obert on hi podran assistir 400 persones prèvia petició d'entrada, gratuïta, a un dels actes més emblemàtics de la festa.

Cristóbal Marquès recorda que tant aquest com la resta d'actes que es realitzin, com ara l'homenatge, es faran sota un control estricte, amb les mesures de seguretat i amb un aforament limitat segons cada espai.

Marquès afirma que vivim un moment històric del qual se n'ha de deixar constància, com així es farà per exemple amb l'edició d'un programa de festes, adaptat als actes que finalment es puguin realitzar, demanant seny als ciutadans per gaudir d'una festa singular, per la qual cosa des de l'Ajuntament es fomenta la idea que tothom celebri un "Sant Llorenç amb seny".

Foto: Toni Rotger Coll

Miquel À. Marquès

1558, de Menorca a Turquia

El passat mes de gener, Jaume Sastre Moll ens va parlar sobre el fet històric de l'assalt turc a Ciutadella de 1558, però també sobre tot el que els menorquins van haver de patir durant els anys posteriors.

Dins l'ampli camí de la història menorquina, hi trobam dues dates que coincideixen en dia i fets, tot i que no en l'any: el 9 de juliol.

Una és el 9 de juliol de 1558 quan, després d'uns dies d'assetjament pels turcs, la llavors capital de Menorca, Ciutadella, va ser assaltada i molts menorquins (ciutadellencs, però també ferrerencs, mercadalencs, alaiorencs i maonesos) van ser assassinats o bé capturats i traslladats a Constantinoble per ser venuts com a esclaus.

L'altre 9 de juliol el trobam el 1644, quan una ràtzia musulmana desembarca al nord de l'illa i és rebutjada per les companyies de voluntaris d'Alaior encapçalats per Albertí i Barçola. En aquell enfrontament van perdre la vida Miquel Barçola i Bartomeu Pons. L'estendard de n'Albertí, actual bandera d'Alaior, és testimoni viu d'aquell fet històric.

Si bé una data, el 9 de juliol de 1558, ha estat motiu de record des de l'edat medieval a Ciutadella, la de 1644 ha quedat gairebé en l'oblit i, en tot cas, el segon fet històric més que la data és el fet en si mateix que ha donat peu a la creació de mites i històries d'herois que han desdibuixat la història real.

Jaume Sastre Moll, autor del llibre *1558, de Menorca a Turquia*, editat per Setmanaris i Revistes, ens aporta nova documentació per entendre els fets succeïts entorn a aquella terrible data per a la població menorquina i les gestions realitzades per Marc Martí Totxo per rescatar els captius, un alaiorenc que va viure una autèntica aventura.

L'atac i posterior saqueig turc van tenir conseqüències més profundes del que en un primer moment es pot pensar: pèrdua de població, canvis en el control de la societat menorquina, oblit de la monarquia espanyola respecte de la defensa militar de l'illa, situacions familiars desagradables sobre l'apropiació de béns i conseqüències econòmiques per a l'illa. Una obra que conté moltes petites històries que ara podem conèixer millor amb aquest nou treball d'investigació.

Blanca Ripoll

Cop de fona

Vulnerabilitats no pactades (II)

Reprenc el tema de l'article anterior. Tot i que ja ens "desescalam" i endegam la suposada "nova normalitat", tenim molt a pensar, moltes vetes sobre les quals reflexionar, arran d'aquesta pandèmia, que no ha acabat ni de bon tros.

Els discursos arran de la vulnerabilitat, dels col·lectius vulnerables, que s'han manegat durant aquests mesos des de perspectives aparentment progressistes, amaguen una estratègia pròpia del sistema, que és la vulnerabilització de grups que, per una raó o una altra, es desvien de la norma; d'una norma decretada per un grup dirigent, elit configurada històricament que no té per què respondre ni a biologia ni a genètica ni a la mare natura (homes, caucàsics, joves i sans). La vulnerabilització de la víctima desplaça l'atenció de l'agressor, de la violència mateixa, i la trasllada a tàctiques de protecció, que no fan sinó victimitzar i infantilitzar encara més els éssers i col·lectius vulnerats.

Així, el problema no és la gestió concreta d'un, dos, quinze geriàtrics. El conflicte rau al si d'una societat que elimina els seus problemes ocultant-los, maquillant-los i col·locant-los en gàbies suposadament daurades.

Fent un treball sobre l'escriptora Sara Mesa, vaig rellegir una novel·la publicada el 2011, però revisada i corregida per l'autora en una reedició del 2017. Es diu *Un incendio invisible* (Anagrama) i va cobrar una dimensió tràgica en la meua relectura durant el confinament. A *Un incendio invisible*, Mesa ens parla, entre d'altres coses, de la història d'un geriàtric, irònicament intítulat New Life, que de bell antuvi havia estat prestigiós i gairebé luxós, però que havia entrat en una decadència irremissible, en paral·lel al procés de destrucció i despoblació de la ciutat on es troba, Vado (l'escriptora sevillana es va inspirar en el fenomen similar que va experimentar la ciutat nord-americana de Detroit arran de la crisi automobilística).

Algunes famílies s'han emportat els seus avis lluny de la decadència de Vado, però moltes, simplement, deixen els seus majors enrere i s'obliden, fins i tot, de seguir pagant les quotes, condemnant-los de la forma més vil i covarda. No us vull aixafar el final, però el títol és força esclaridor...

Sigui com sigui, val la pena apropar-se a la novel·la de Sara Mesa (a qualsevol d'elles) i reflexionar sobre el nostre present. La crueltat i l'egoisme, la manca de dignitat, els problemes d'intercomunicació personal i el conflicte no resolt que ens provoca la diferència. Aquests són alguns dels temes que vessen d'aquesta història. Un incendi invisible, que com un fantasma ja no recorre Europa, com deien Marx i Engels, sinó que recorre el món sencer.

Paco Perea / AHFM

Conversa amb Isaac Melià Pons, jugador del Reial Mallorca

En el número de juny vam presentar en Víctor Barber Orfila com a jugador de RCD Mallorca. Avui ho farem amb el cadet alaiorenc Isaac Melià Pons, net de dos grans jugadors de la dècada dels 60, (Joan Melià "Lero" i Vicent Pons "Vika"), que també van defensar la samarreta del CE Alaior. N'Isaac va tenir l'oportunitat de fer una prova a Palma de la mà d'Adri García, prova que va convèncer els tècnics del Mallorca, i, amb l'aquiescència de pares i avis va passar a formar part del planter cadet de l'equip punter mallorquí. Isaac havia format part del planter del camp "Los Pinos", on va rebre lliçons de futbol dels entrenadors L. Ameller, Xavi Mercadal, Fede/Asier Ebert, Dani Barber, Constan de Haro i Miky Gomila, així com els consells de Franz Barro, ben igual que el darrer any en el CD Menorca de Tolo Bagur i Sergi Bagur. El canvi de vida a Mallorca, a casa de la Sra. Pilar, ha estat un experiència positiva i també el canvi de ritme esportiu que comporta conviure amb una metodologia d'un club professional com el Mallorca. Ha gaudit de la primera temporada amb molta il·lusió i feina, a més de no descuidar els estudis i jugant 18 partits de les 22 jornades, temporada aturada pel COVID-19. Isaac, a les ordres de l'actual entrenador de cadets Miquel Grimal, ja du jugats 216 partits des de benjamins a Menorca fins a l'actual categoria de cadet a Mallorca. En 109 d'aquests darrers partits ha endarrerit la seva posició en el camp, passant a una posició més defensiva. Mostra il·lusió a seguir el projecte amb el RCD Mallorca i arribar el més amunt possible en la seva activitat esportiva.

Dimarts dia 4 d'agost, 7a Gala Històrica a Alaior

Alaior acollirà la 7a edició de la Gala Històrica del Futbol Menorquí, en què es lliuraran els dotze premis històrics (temporades 1985/90) entre els quals hi ha nominats tres jugadors locals (Bienvenido Perea, Franz Barro i Lito Alzina), com a candidats als corresponents guardons d'històrics.

Quico Sintes

Assaigs de falsa normalitat

"No el veim, no el sentim i tampoc no el podem olorar..." I així ha entrat a les nostres vides. No ens ha vingut a cercar, hem estat nosaltres que l'hem fet fora dels seus hàbitats naturals. Ens ha obert portes que no sabíem: mals usos, males pràctiques i mancances de tota mena. És jove i per tant té molta vida al davant, i tornarà a visitar-nos per molt que ens el vulguin emmascarar. Que ha comportat una crisi d'emergència sanitària de dimensions desconegudes, i una crisi social i econòmica que s'allargarà durant dècades. Com si fos cosa pertanyent a una època passada i que ja no ens afecta. Com si els estralls que veim i escoltam, dia rere dia i a totes hores, per les conseqüències negatives que comporten, no anessin amb nosaltres...

El segle passat es va trencar la unitat entre la docència i la investigació científica. Els centres de recerca es van superposar a les universitats. En alguns països açò va suposar el desdoblament de la ciència en un terreny públic, l'ensenyament, i un altre privat, la investigació. A partir de llavors la universitat comença a exercir un paper subordinat, retòric. El laboratori imposa el seu propi mètode a la universitat, que deixa de ser universal; comença l'era dels especialistes, els que en saben molt d'una mica i gens de la resta. El finançament extern dels laboratoris només va ser la primera fase; la segona els va convertir en unitats de producció, en empreses capitalistes per si mateixes, transformant la medicina en un negoci sotmès a les lleis de mercat, no de la salut. Va començar als Estats Units i, a partir d'allà al món sencer. Com els remeis, els metges també es fabricaven en sèrie i la medicina s'acabà codificant en protocols d'actuació, diagnòstics, definicions i vademècums compilats en gruixuts volums. I la farmacopea es convertí en un sector econòmic emergent, que dictaminava les normes a les quals s'havia de sotmetre de manera uniforme l'exercici de la medicina. Es fomentà el mercat de la malaltia; la medicina havia de convertir-se en un negoci i el metge havia de modificar la seva posició en la piràmide social: d'un professional molt proper al pacient, va esdevenir part integrant d'una elit selecta els honoraris dels quals molt pocs podien satisfer, i així s'obrí un fantàstic mercat secundari: el de les assegurances mèdiques. Les relacions entre les dues parts, metge i pacient, van canviar radicalment. Abans, el metge visitava el pacient; ara, el pacient visita el metge.

A Espanya hi ha dues lleis que permeten seguir convertint la sanitat en un negoci. D'una banda, la llei 15/97, que és d'article únic i estableix que qualsevol centre sanitari i sociosanitari de l'Estat espanyol pot ser gestionat a través de qualsevol classe d'empresa privada. I així hem arribat a la situació actual en la qual una part molt important del sistema públic de salut està en mans privades. És onerós econòmicament i d'altra banda hi perdem el control de l'assistència sanitària.

L'altra és l'article 90 de la Llei General de Sanitat. Aquest article està vigent des de 1986 i era un article que semblava que només es podia utilitzar quan els hospitals estaven plens d'activitat i no donaven a l'abast. Així podrien concertar activitat determinada amb hospitals privats. La realitat ens ha demostrat en aquests trenta-cinc anys de camí que s'ha utilitzat de forma indiscriminada...

Aquesta pàgina és patrocinada per

Divendres, 17

Conferència

«La poesia nostra de cada dia», a càrrec de Jesús Aguado i Juan V. Piqueras

Biblioteca Pública 20.30

Ajuntament i Talleres Islados

Recollirem els vostres originals fins el 24 de juliol

El número d'agost sortirà divendres dia 7

DIA DEL LLIBRE 2020

Dissabte, 18 de juliol.

Activitats:

- * Presentació del premi dels punts de llibre. Muntatge de l'exposició de dibuixos i lliurament de premis. 11 h
- * Contes Dalt es Fossar, a càrrec de Fàtima Anglada, amb el conte «Així». Recreació escènica d'uns 35 minuts que culmina amb la intervenció en directe de Leo Manso amb la cançó «Guapa». 12.30 h
- * Recital de poesia a càrrec de Pere Gomila, amb la participació de membres del taller d'escriptura poètica i del grup de lectura de la biblioteca. 17 h
- * Venda de llibres editats per l'Ajuntament
- * Actuació musical a càrrec de Cala Joia. 18.30 h
- * Tallers creatius per a fillets: Un taller de fang amb Rosa Queralt a partir de les 11 h, i un de fer llibretes a partir de les 17 h

Dalt es Fossar i carrer Major, de 10 a 20 h

RUTA TURÍSTICA ALAIOR 2020. CENTRE D'ESTUDIS LOCALS D'ALAIOR

Visita lliure autoguiada. De dilluns a divendres, de 10.30 a 13.30 h i de 18.30 a 20.30 h. Dissabtes, de 10.30 a 13.30 h. Durada: 30 minuts, amb plafons informatius. Recepció: església de Santa Eulàlia.

Visita guiada. Visita guiada a dos punts emblemàtics de la població: l'església i els túnels antiaeris de la Guerra Civil. Inclou una petita degustació de producte menorquí, segons demanda.

Visita teatralitzada. La història explicada de la mà de personatges de l'època. Una interpretació que encantarà als més petits. Els dimecres, a partir de les 18.30 h, des del convent de Sant Diego.

Degustació sensorial (novedat). Maridatge de formatges, vins, cervesa i altres productes locals, amb les seves històries i emocions. El tast es realitza en un espai acollidor en ple centre d'Alaior, els dijous a les 19 h. Amb la garantia de Farmers and Co.

+ info: www.rutaturisticaalaior.com

13a EDICIÓ DE CINEMA A LA FRESCA CINEMA PER AL REENCONTRE

Els dimarts d'estiu, a les 21.30 h, al pati del Centre de Gravat (C. Baixamar, 56). En versió original subtitulada.

7 juliol.- *Vivan los novios* (L. García Berlanga, 1970)14 juliol.- *El cielo abierto* (Miguel Albaladejo, 2001)21 juliol.- *Godsford Park* (Robert Altman, 2001)28 juliol.- *Bugsy Malone* (Alan Parker, 1976)4 agost.- *Parásitos* (Bong Joon-ho, 2019)11 agost.- *Los Miserables* (Tom Hooper, 2012)18 agost.- *Nadie sabe* (Kore Eda, 2004)25 agost.- *Tres anuncios en las afueras* (M. McDonagh, 2017)1 setembre.- *Bodas y prejuicios* (Gurinder Chadha, 2004)8 setembre.- *Quemar después de leer* (Germans Cohen)

Organitza: Amics i Amigues d'Alaior

Col·labora: Ajuntament d'Alaior

Records gràfics

Paco Mercadal

Foto cedida per: Laureano Juanico

Trobada de la quinta dels nascuts l'any 1940

